

Vergaderjaar 1993–1994

23 858

**Wijziging van hoofdstuk V (Ministerie van
Buitenlandse Zaken) van de begroting van de
uitgaven en de ontvangsten voor het jaar 1993
(Slotwet; rekening)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING**Inhoudsopgave**

Algemeen deel	2	Bijlage 1 bij de memorie van toelichting	65
Toelichting bij de rekening 1993	4	Uitvoering begroting 1993 Ontwikkelingssamenwer- king	65
1. Inleiding	4		
2. Administratieve Organisatie en Interne Controle	4	Bijlage 2 bij de memorie van toelichting	72
3. M&O-problematiek	5	Saldibalans per 31 december 1993 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) en de bij die saldibalans behorende toelichting	72
Artikelsgewijze toelichting	6	I Saldibalans per 31 december 1993	72
Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen)	6	Toelichting op de saldibalans per 31 december	
Beleidsveld 01 Algemeen	6	II 1993	73
Beleidsveld 02 Internationale Betrekkingen Ontwikke- lingssamenwerking (waaronder beleidsveld 03)	14	III Herkomst en besteding van middelen 1993	87
Beleidsveld 04 Afdracht aan de EG	60	IV Realisatie per betalingskanaal	88
		V GVKA controleverbanden 1993	88
		VI Mutatie-overzicht verplichtingen	89
Wetsartikel 2 (ontvangsten)	60		
Beleidsveld 01 Algemeen	60		
Beleidsveld 03 Internationale samenwerking	63		

ALGEMEEN DEEL

In aansluiting op de tweede wijzigingswet (Stb. 1994, 200) strekt het onderhavige wetsvoorstel ertoe, op grond van artikel 10, tweede lid, onder c, van de Comptabiliteitswet, per begrotingsartikel een positief dan wel een negatief verschil tussen het beschikbare begrotingsbedrag en de realisatie op te heffen. Dit leidt per saldo voor hoofdstuk V van de begroting van de uitgaven en de ontvangsten voor het jaar 1993 tot een verlaging van het begrotingstotaal met f 10,8 mnl respectievelijk een verhoging van begrotingstotaal met f 25,5 mln.

Samenvattend ontstaat het volgende beeld (bedragen in miljoenen guldens):

Uitgaven

1. Reeds vermeld in de Voorlopige Rekening 1993 (kamerstukken II, 1993-1994, 23 615, nr. 1)			
Bijlage 4:			
- Buitenlandse Zaken (blz. 23)	+ 8,5		
- Ontwikkelingssamenwerking (blz. 31)	<u>- 36,0</u>		
			- 27,5
2. Nadere wijzigingen:			
- Buitenlandse Zaken	+ 0,9		
- Ontwikkelingssamenwerking	<u>+ 15,8</u>		
			+ 16,7
Totaal van de verlaging			- 10,8

Ontvangsten

1. Reeds vermeld in de Voorlopige Rekening 1993			
Bijlage 4:			
- Buitenlandse Zaken (blz. 23)			+ 21,0
2. Nadere wijzigingen:			
- Buitenlandse Zaken			+ 4,5
Totaal van de verhoging			+ 25,5

Ontwikkelingssamenwerking

Voor een deel van de voorgestelde verhogingen of verlagingen die zijn opgenomen in kolom 6 (onderdeel uitgaven/verplichtingen) geldt dat deze gedeeltelijk ten laste of ten gunste komen van het plafond voor Ontwikkelingssamenwerking. De mate waarin dit het geval is, blijkt uit de hierna volgende tabel.

Tabel I OS-aandeel in de mutaties beleidsveld 01 en 02 (x f 1000)

Artikel	Verhoging/verlaging	Aandeel OS
01.01	+ 231	- 742
01.02	- 4 543	- 2 598
01.03	- 361	- 427
01.11	- 183	+ 400
01.14	- 5 212	- 3 555
01.15	- 2 361	- 1 929
01.16	- 3 180	- 1 638
01.17	- 1 787	- 1 857
02.01	- 616	- 15
02.04	- 124	- 296
02.05	- 20	+ 26
02.11	+ 5	+ 3
Totaal		- 12 628

De memorie van toelichting bij dit wetsvoorstel bevat geen zelfstandige artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsmutaties opgenomen in de kolom 6 van de bijgevoegde begrotingsstaat. Die begrotingsstaat omvat tevens de rekening van de onderhavige begroting. Bij deze rekening behoort een toelichting, die tevens dient als artikelsgewijze memorie van toelichting bij deze slotwet.

De toelichting bij de rekening bevat per begrotingsartikel een inhoudelijke toelichting bij opmerkelijke verschillen tussen de begrotingsraming, zoals vastgesteld bij de oorspronkelijke begroting (de Wet van 18 maart 1993, Stb. 239) en de uiteindelijke realisatie. Aangezien deze verschillen (in het merendeel van de gevallen) al in de eerdere suppletore begrotingen zijn toegelicht, heeft de toelichting bij de rekening veelal een samenvattend karakter en wordt zonodig verwezen naar de toelichting bij de betrokken suppletore begroting.

ALGEMEEN

1. Inleiding

In de hiernavolgende artikelsgewijze toelichting worden – conform de voorschriften van het Ministerie van Financiën – de begrotingsmutaties behandeld waarbij sprake is van substantiële verschillen tussen het oorspronkelijk vastgestelde begrotingsbedrag en de realisatie.

De in voorgaande suppletore begrotingen opgenomen mutaties worden zoveel als mogelijk samenvattend weergegeven.

2. Administratieve Organisatie en Interne Controle

In 1993 heeft de werking van de administratieve organisatie en interne controle (AO/IC) ruime aandacht gekregen. Het onderhoud van de (beschrijvingen van de) administratieve organisatie is op structurele wijze ter hand genomen, zowel centraal als decentraal.

De interne controle is in 1993 uitgevoerd op basis van een door het Audit Committee goedgekeurd Intern controleplan Buitenlandse Zaken. De verschillende controllers hebben ieder de interne controle in de eigen sector ter hand genomen.

Vanwege onderbezetting op de interne controlefuncties bij de Centrale Directie Financieel-Economische Zaken (FEZ) evenals bij de controller van de beheerssector onder de Plaatsvervangend Secretaris-Generaal (PLVS) moesten met betrekking tot de uitvoering van een aantal controles keuzes gemaakt worden op basis van onder andere eerdere controleresultaten.

Ten behoeve van de afronding is bij FEZ tijdelijk gebruik gemaakt van externe inzet.

De voortgang en de belangrijkste resultaten van de interne controle zijn gemeld aan het Audit Committee.

Het financieel beheer bij het Directoraat-Generaal Internationale Samenwerking (DGIS) heeft in 1993 uitgebreid aandacht gekregen. Gedurende 1993 is binnen het DGIS een grote inspanning geleverd, die heeft geleid tot structurele verbeteringen met betrekking tot het financieel beheer van programma's en projecten met betrekking tot de ontwikkelingssamenwerking.

Belangrijke resultaten werden onder meer bereikt ten aanzien van beheersaspecten in de beleidsvoorbereidingsfase. In de beleidsuitvoeringsfase is het beheer van uitgaven, ontvangsten, verplichtingen en voorschotten sterk verbeterd. De opgaande lijn die de laatste jaren is ingezet, is vastgehouden. De ad hoc controle-acties welke kenmerkend waren voor 1992 zijn in 1993 voortgezet. Hierbij was nog sprake van een belangrijke externe input. De reorganisatie van de controlling afdeling zal begin 1994 worden afgerond.

Doelstellingen van deze reorganisatie zijn de volgende:

- kwaliteitsverbetering van het financieel beheer van het DGIS door het leveren van een bijdrage aan het waarborgen van ordelijk en controlebaar financieel beheer;
- het bieden van ondersteuning en advisering van het lijnmanagement, die primair verantwoordelijk is voor de kwaliteit van de administratieve organisatie, de informatievoorziening, alsmede de bewaking ervan;
- het scheppen van voorwaarden om flexibel op mogelijke veranderingen in de departementale organisatie in te spelen.

Een team van beheersadviseurs is nadrukkelijk betrokken geweest bij de voorbereiding van projecten. Dit team heeft nagenoeg alle projectvoorstellen getoetst op doeltreffend beheer. Indien noodzakelijk zijn aanvullende maatregelen voorgesteld.

Binnen het kader van de interne controle werd een groot deel van de verplichtingen en betalingen van het departement gecontroleerd. In aansluiting hierop zijn van door de ambassade verrichte betalingen bewijsstukken opgevraagd en gecontroleerd. Waar nodig zijn correcties aangebracht.

De controlling-afdeling bezocht, in samenwerking met de beleidsafdelingen, FEZ en ACD in het najaar twaalf posten voor controle en ondersteuning. Tijdens deze missies is de rol van de post bij het financieel beheer nadrukkelijk aan de orde geweest. Daarnaast zijn leemten, dikwijls met terugwerkende kracht, hersteld.

Eenvoudige en duidelijke procedures en instructies zijn een belangrijke voorwaarde voor een goed werkend financieel beheer. Daarom is in 1993 de vereenvoudigingsexercitie gestart. De werkgroep onderzoekt of tussen de verschillende fasen van de projectcyclus een betere afstemming mogelijk is. Ook een meer gerichte inbreng van de aanvrager kan leiden tot verkorting van de doorlooptijd van de beoordeling van projectvoorstellen.

In de loop van 1993 zijn voor enkele belangrijke financiële processen nieuwe procedures verschenen. Genoemd worden het betalingstraject via de Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden en de verplichtingenregistratie.

De bestaande instructies en procedures zijn niet altijd gebruikersvriendelijk. Eind 1993 is een voorstel gedaan tot het herstructureren van het geheel van procedures voor de beleidsdirecties, de posten en de controlling-afdeling. In 1994 zal dit verder worden uitgewerkt.

3. M&O-problematiek

Misbruik en Oneigenlijk gebruik wordt gedefinieerd als het ten onrechte verkrijgen van te hoge inkomsten, bijdragen en uitkeringen door het bewust niet, niet tijdig, niet juist of niet volledig verstrekken van gegevens en inlichtingen.

Afhankelijkheid van derdengegevens is een belangrijke aanwijzing voor M&O-gevoeligheid en voor het vormgeven van een adequaat M&O-beleid door het Ministerie.

De Interim Regeling Ziektekosten (IRZK) en de Wachtgeldenregeling zijn regelingen die M&O-gevoelig zijn.

Op 10 mei 1993 hebben de Ministers van Financiën en van Justitie de Kamer opnieuw geïnformeerd over de stand van zaken rond het geïntegreerd subsidiebeleid (kamerstukken II, 1992-1993, 22 150, nr. 11). Hierin wordt verslag gedaan van de voortgang bij de implementatie van het eerste en tweede spoor van het geïntegreerde subsidiebeleid.

Voor wat betreft het Ministerie van Buitenlandse Zaken worden negentien subsidies beschreven met een financieel belang van ongeveer 574 miljoen gulden. Daarbij wordt geconstateerd dat de subsidies bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken niet gevoelig zijn voor misbruik en oneigenlijk gebruik.

Naast de voornoemde regelingen aan de uitgavenkant is de begroting het afgelopen jaar ook doorgelicht op mogelijke M&O aan de ontvangstenkant. Hierbij zijn de regelingen onderzocht die de mogelijkheid bieden om tariefsdifferentiatie toe te passen waarbij de

hoogte van het tarief afhangt van gegevens van de aanvrager. Het betreft hier de reisdocumenten.

Bij de onderscheiden artikelen wordt ingegaan op de regelingen, die onder M&O-problematiek vallen met uitzondering van de subsidies.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Wetsartikel 1 (uitgaven/verplichtingen)

Beleidsveld 01 Algemeen

Artikel 01.01 Personeel

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	259 498	259 498
Amendement	- 1 183	- 1 183
1e suppletore begroting	65 163	65 163
2e suppletore begroting	13 372	13 372
Mutatie	231	231
Stand slotwet 1993	337 081	337 081

Verplichtingen en uitgaven

De bij Miljoenennota verkregen loonbijstelling werd in de eerste suppletore begroting uit artikel 01.09 overgeheveld naar onderhavig artikel, waarbij tevens de (bruto) invulling van de budgettaire taakstelling ziekteverzuim 1992 ad f 0,9 mln werd verwerkt. Door toevoeging van f 2,6 mln in verband met de tweede loonbijstelling 1992 kwam de totale loonbijstelling in de eerste suppletore begroting op een totaalbedrag van f 15 mln. Een bedrag van f 46,1 mln werd toegevoegd in verband met de naheffing loonbelasting lokaal personeel in het buitenland over het tijdvak 1984-1992. Voor 1993 werd in dit verband f 3 mln aan dit artikel toegevoegd. Personeelsuitbreiding in verband met de instelling van de OPCW en de PV-EG veroorzaakten respectievelijk verhogingen van f 0,6 mln en f 0,7 mln. Ten behoeve van de interdepartementale EDP-audits-pool van de DAR werd f 120 000 (netto) overgeheveld naar het Ministerie van Financiën.

In de tweede suppletore begroting werd f 8,3 mln toegevoegd ten behoeve van de verbetering van de Infrastructuur Financieel Management. Daarnaast werd f 3,3 mln overgeheveld van artikel 01.16 naar onderhavig artikel in verband met de splitsing van de verantwoording van niet-formatief personeel en werd f 1,3 mln overgeheveld van onderhavig artikel naar artikel 01.15 (zie het gestelde onder dat artikel). Voorts werd onderhavig artikel verhoogd met f 4,7 mln voor de loonbijstelling als gevolg van arbeidsvoorwaarden-afspraken per 1 april 1993. Tenslotte werd dit artikel in de tweede suppletore begroting verlaagd met f 0,4 mln door de invulling taakstelling Hangpuntenbrief en met f 1 mln door enerzijds het hoger uitvallen van DGIS-salarissen en anderzijds een netto meevaller van f 0,9 mln op de overige salarissen.

De slotwetmutatie, een overschrijding van f 0,2 mln, is het saldo van het in de zogenoemde decemberbrief (kamerstukken II, 1993-1994, 23 502,

nr. 5) vermelde bedrag aan loonbijstelling ad f 2,1 mln dat wordt toegerekend aan het plafond voor Ontwikkelingssamenwerking, alsmede van een verlaging ad f 1,9 mln voornamelijk als gevolg van een lagere gemiddelde bezetting dan geraamd.

M&O-problematiek

In de toelichting bij de rekening over 1992 is ten aanzien van de Interim Regeling Ziektekosten (IRZK) opgemerkt dat in de verantwoording 1992 rekening moet worden gehouden met onzekerheden waarvan de omvang niet exact bekend is.

Onzekerheid ten aanzien van de IRZK geldt niet alleen voor het Ministerie van Buitenlandse Zaken maar komt bij alle ministeries voor. Immers, bij de uitkering in het kader van de IRZK wordt gebruik gemaakt van de opgaven van belanghebbenden.

In 1992 is een eerste steekproef-controle gehouden in de tariefgroep met het grootste risico te weten tariefgroep II.

Mede gelet op het feit dat in slechts één geval van onjuiste uitkering in 1992 is gebleken, heeft in 1993 niet opnieuw een gerichte steekproef-controle plaatsgevonden. Gezien de omvang van de afwijking is besloten de controles in dat jaar op risicovollere trajecten te intensiveren, met name van de uitbetalingen op grond van het DBZ-Voorzieningenstelsel. Wel heeft een verbijzonderde controle plaatsgehad, doch deze was niet primair gericht op de M&O-problematiek. De resultaten van deze controles komen eind april 1994 beschikbaar.

In opdracht van de Werkgroep Salarisinformatiesysteem (WSI) is in het jaarplan 1994 van de Dienst Informatievoorziening Overheidspersoneel (IVOP) een verzoek van onder andere de departementen opgenomen de controle op de uitgaven van de IRZK te vereenvoudigen.

Aan de IVOP is onlangs (17 maart 1994) door het Ministerie van Buitenlandse Zaken opdracht gegeven tot het maandelijks uitdraaien van lijsten ten behoeve van specifieke IRZK-controles. In mei 1994 wordt het eerste overzicht ontvangen over het bestand van april 1994.

Artikel 01.03 Post-actieven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	17 952	17 952
1e suppletore begroting	5 525	5 525
2e suppletore begroting	- 61	- 61
Mutatie	- 361	- 361
Stand slotwet 1993	23 055	23 055

Verplichtingen en uitgaven

Het budget voor wachtgelden OS/SNV is in de eerste en tweede suppletore begroting verhoogd met respectievelijk f 5,5 mln en f 3 mln. In de tweede suppletore begroting zijn daarnaast de budgetten voor WWV-vervangende uitkeringen en wachtgelden BZ met f 2,1 mln verlaagd

en heeft de invulling van de taakstelling Hangpuntenbrief een verlaging van f 0,9 mln teweeggebracht.

De slotwetmutatie, een onderschrijding ad f 0,4 mln, is het saldo van een aantal mineure over- en onderschrijdingen op diverse onderdelen van dit artikel.

M&O-problematiek

In de procedure met betrekking tot de uitkeringen wordt door de betrokken dienstonderdelen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken de aanvraag verzorgd en doorgezonden naar het Ministerie van Binnenlandse Zaken, waar de Dienst Uitvoering Ontslaguiterkeringsregelingen (DUO) de aanvragen inhoudelijk toetst en de beschikkingen opstelt op basis waarvan tot betaling van de uitkering kan worden overgegaan.

Alle beschikkingen komen binnen bij de personeelsdienst, waarna kopieën hiervan worden doorgezonden naar de betrokken dienstonderdelen. Vanaf medio 1993 worden vanuit de betrokken dienstonderdelen kopieën van de aanvragen naar de personeelsdienst gezonden en wordt bij de personeelsdienst voor alle betrokken dienstonderdelen gecontroleerd of de aanvragen overeenkomen met de beschikkingen.

In 1992 is de personeelsdienst begonnen alle beschikkingen die zijn afgegeven op de door de personeelsdienst zelf verzorgde aanvragen in een geautomatiseerd bestand te registreren. De maandelijks ontvangen factuur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken wordt sindsdien gecontroleerd aan de hand van een aantal meegezonden specificaties en het aangelegde geautomatiseerde bestand. Vanaf medio 1993 worden de beschikkingen van alle betrokken dienstonderdelen geregistreerd in het geautomatiseerde bestand en wordt op basis hiervan de maandelijks ontvangen factuur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken gecontroleerd.

Artikel 01.08 Onvoorziene uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	300	300
Mutatie	- 229	- 229
Stand slotwet 1993	71	71

Verplichtingen en uitgaven

Op dit artikel zijn diverse uitgaven verantwoord die niet aan andere begrotingsartikelen toe te rekenen zijn. De realisatie maakt een verlaging van f 0,2 mln mogelijk.

Artikel 01.09 Loonbijstelling

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	10 754	10 754
1e suppletore begroting	- 10 314	- 10 314
2e suppletore begroting	- 440	- 440
Stand slotwet 1993	0	0

Verplichtingen en uitgaven

In de eerste suppletore begroting is de bij Miljoenennota verkregen loonbijstelling van f 10,7 mln overgeheveld van onderhavig artikel naar personeelsartikel 01.01. Daarnaast is in de eerste suppletore begroting rechtstreeks f 2,6 mln toegevoegd aan het personeelsartikel 01.01 (zie het gestelde onder dat artikel). In de tweede suppletore begroting is een bedrag van f 1,6 mln aan loonbijstelling toegevoegd aan de loongevoelige begrotingsartikelen volgens onderstaand overzicht.

Verdeling loonbijstelling (x f 1 000)

Artikel	Omschrijving	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
01.01	Personeel	1 410	1 410
02.04	Subsidies en bijdragen	190	190
	Sub-totaal	1 600	1 600
01.09	Loonbijstelling	- 1 600	- 1 600
	Totaal	0	0

Artikel 01.10 Prijsbijstelling

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	4 232	4 232
Nota van wijziging	- 2 700	- 2 700
1e suppletore begroting	- 1 532	- 1 532
Stand slotwet 1993	0	0

Verplichtingen en uitgaven

Ter invulling van de door het kabinet besloten additionele taakstelling voor de departementen werd door Buitenlandse Zaken in de eerste suppletore begroting f 0,3 mln voor onderhavig artikel gereserveerd uit een deel van de meevaller inzake de VN-contributies op artikel 02.01. Door de negatieve bijstelling van dit artikel bij Nota van wijziging werd er geen prijsbijstelling 1993 toegedeeld aan de diverse prijsgevoelige artikelen. De daardoor vrijkomende bij ontwerp-begroting gereserveerde OS-middelen op dit artikel vloeiden gedeeltelijk bij Nota van Wijziging terug naar

beleidsveld 03. Het resterende bedrag van f 1,8 mln viel bij de eerste suppletore begroting vrij ten gunste van het OS-hulpplafond.

Artikel 01.11 Koersverschillen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	1 930	1 930
Mutatie	- 183	- 183
Stand slotwet 1993	1 747	1 747

Verplichtingen en uitgaven

In 1993 hebben koerswijzigingen en bankkosten voortvloeiende uit de remises naar de posten geleid tot een realisatie van f 1,7 mln, hetgeen resulteert in een slotwetmutatie van f 0,2 mln.

Gegeven de onvoorspelbaarheid van de koersontwikkelingen van de diverse valuta's is het vrijwel onmogelijk een inschatting te maken van het beroep op dit artikel.

Artikel 01.14 Materiële uitgaven binnenland exploitatie

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	49 842	49 842
1e suppletore begroting	- 1 186	- 1 186
2e suppletore begroting	3 801	3 801
Mutatie	- 5 212	- 5 212
Stand slotwet 1993	47 245	47 245

Verplichtingen en uitgaven

In de eerste suppletore begroting werd dit artikel met f 0,1 mln verhoogd ten behoeve van kinderopvang en met f 0,3 mln verlaagd ten behoeve van het Energie Actie Plan. Voorts werd in de eerste suppletore begroting f 1,2 mln overgeheveld naar artikel 01.15 (zie het gestelde onder dat artikel) en vonden voor een bedrag van f 0,2 mln verhogingen plaats in verband met de opening van de ambassade Hanoi en de uitbreiding van de PV-EG.

Bij tweede suppletore begroting werd dit artikel met f 2,7 mln verhoogd naar aanleiding van de privatisering van de RBB. Hiervan betrof f 0,9 mln een overheveling van de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken naar onderhavige begroting. Voorts werd bij tweede suppletore begroting de voorziening voor dienstreizen OS verhoogd met f 0,8 mln en vonden voor een bedrag van f 0,3 mln verhogingen plaats in verband met de verbetering Infrastructuur Financieel Management en diverse geringe mee- en tegenvallers in de exploitatiesfeer.

Van de slotwetmutatie, een verlaging ad f 5,2 mln, is reeds f 1,1 mln

aangekondigd in de decemberbrief. De verdere onderuitputting ad f 4,1 mln wordt met name verklaard door hetgeen hierna wordt toegelicht.

Bij de overgang van het beheer van de uitgaven ten behoeve van de RBB van het Ministerie van Binnenlandse Zaken naar onderhavig ministerie bestond bij de tweede suppletore begroting niet voldoende inzicht in de uitgaven die het Ministerie van Binnenlandse Zaken verrichtte ten behoeve van BZ-ambtenaren. Hieruit vloeit een onderschrijding ad f 1,5 mln voort ten opzichte van de conservatieve raming.

Daarnaast is er sprake van een onderschrijding ad f 1 mln op het budget voor reiskosten buitenland, onder meer vanwege een aanmerkelijk minder gebruik van het regeringsvliegtuig in 1993 ten opzichte van 1992.

Voorts is de voorziening voor dienstreizen OS met f 0,4 mln onderschreden doordat er minder dienstreizen zijn gemaakt dan was voorzien.

Ten slotte hebben zich onderschrijdingen voorgedaan op de budgetten voor vrachtkosten (f 0,6 mln) en telecommunicatieverkeer (f 0,3 mln). Door een nog betere afstemming van volumes en bestemmingen dan voorheen konden efficiencywinsten worden geboekt welke tot lagere kosten leidden. De onderschrijding op het budget voor telecommunicatieverkeer wordt met name verklaard uit het feit dat de verschuiving van «duur» telexverkeer naar «goedkoper» dataverkeer sneller is gegaan dan verwacht.

Artikel 01.15 Materiële uitgaven binnenland investeringen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	31 377	31 377
1e suppletore begroting	- 3 645	- 3 645
2e suppletore begroting	9 420	6 916
Mutatie	- 3 380	- 2 361
Stand slotwet 1993	33 772	32 287

Verplichtingen

In de eerste en tweede suppletore begroting werd dit artikel per saldo met f 5,8 mln verhoogd. Dit betrof met name de volgende mutaties:

- een verhoging ad f 9 mln voor verbetering van de Infrastructuur Financieel Management (IFM);
- een verlaging ad f 4,2 mln in verband met het uitstel van de vervanging van de huidige telefooncentrale;
- een verlaging ad f 2,2 mln van het oorspronkelijk geraamde budget voor accountantscontrole op OS-activiteiten tot f 2,8 mln;
- een verhoging ad f 1,6 mln voornamelijk voor automatiseringsinvesteringen die met de vervanging van het oude vergoedingensysteem door het nieuwe DBZV-systeem gepaard gingen;
- een verhoging ad f 1,2 mln ten behoeve van de aanleg van het departementaal netwerk.

De slotwetmutatie, een verlaging ad f 3,4 mln, heeft met name betrekking op hetgeen hierna wordt toegelicht.

Ten aanzien van IFM is er sprake van een onderschrijding van f 2,1 mln als gevolg van het feit dat er in het kader van het project Informatisering DGIS met betrekking tot de ontwikkeling van het informatiesysteem MIDAS minder verplichtingen zijn aangegaan dan geraamd.

De onderschrijding ad f 0,3 mln op het budget voor accountantscontrole

op OS-activiteiten wordt grotendeels veroorzaakt doordat in 1993 contracten met een korte looptijd zijn afgesloten.

Voorts zijn er enkele geringe overschrijdingen opgetreden onder andere op het budget voor telecommunicatie-apparatuur.

Uitgaven

Het verschil ten opzichte van het beschikbare verplichtingenbedrag bij de tweede suppletore begroting ad f 2,5 mln had betrekking op de hierboven vermelde verhoging voor IFM (verhoging uitgavenbudget f 6,5 mln).

De overschrijding ad f 2,4 mln heeft met name betrekking op hetgeen hierna wordt toegelicht.

Voor IFM is er sprake van een overschrijding van f 0,4 mln als gevolg van het feit dat een aantal geplande activiteiten in het kader van het beheersingsproject Ontwikkelingssamenwerking (BPO) niet zijn doorgegaan.

Op het budget voor externe advisering is sprake van een overschrijding ad f 0,5 mln met name als gevolg van het feit dat er in 1993 minder automatiseringsprojecten zijn uitgevoerd dan was voorzien.

Het budget voor aanschaf van apparatuur voor het Nationaal Bureau voor Verbindingsbeveiliging is met f 0,3 mln overschreden doordat een aantal rekeningen niet meer ten laste van 1993 kon worden gebracht.

In de decemberbrief werd ten aanzien van het budget voor accountantscontrole op OS-activiteiten ten opzichte van de bij tweede suppletore begroting bijgestelde raming een verdere overschrijding geraamd van f 0,4 mln wegens het niet meer tot uitgaven leiden van enkele lopende controle-opdrachten in 1993. Uiteindelijk blijkt de overschrijding nog iets te zijn toegenomen, namelijk tot f 0,6 mln.

Voorts is er sprake van een geringe overschrijding op het budget voor EDP-audits.

Artikel 01.16 Materiële uitgaven buitenland exploitatie

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	52 427	52 427
1e suppletore begroting	201	201
2e suppletore begroting	- 2 179	- 2 179
Mutatie	- 3 180	- 3 180
Stand slotwet 1993	47 269	47 269

Verplichtingen en uitgaven

In de eerste suppletore begroting werd het artikel met f 0,2 mln verhoogd ten behoeve van de uitbreiding PV-EG. Bij de tweede suppletore begroting werd van onderhavig artikel f 3,3 mln overgeheveld naar het personeelsartikel 01.01 in verband met de splitsing van de verantwoording van niet-formatief personeel in enerzijds niet-formatief personeel (artikel 01.01) en anderzijds contracten met derden (artikel 01.16). Voorts werd bij tweede suppletore begroting uit artikel 01.17 een bedrag van f 1,2 mln overgeheveld naar dit artikel onder andere in verband met de stijging van huren en vaste lasten van kantelarijen.

De slotwetmutatie, een verlaging ad f 3,2 mln, wordt onderstaand toegelicht. Terugkijkend op 1993 moet worden geconstateerd dat de

posten nog in een overgangsfase verkeren ten aanzien van het invullen van de gedelegeerde bevoegdheden op het gebied van klein onderhoud kantoor, klein onderhoud dienstwoningen en kleine aanschaffingen, hetgeen heeft geresulteerd in een overschrijding ad f 1,8 mln.

Het resterende deel van de slotwetmutatie ad f 1,4 mln wordt met name verklaard door:

- a. het achterblijven van de uitgaven ten opzichte van de raming voor:
 1. milieueffingen in de OESO-landen;
 2. desubsidiëringen in de voormalig communistische landen;
- b. de onderbesteding op de beschikbaar gestelde middelen voor de OS-vertegenwoordigingen.

Artikel 01.17 Materiële uitgaven buitenland investeringen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	66 012	61 452
Nota van wijziging		- 5 593
1e suppletore begroting	- 13 063	- 13 063
2e suppletore begroting	7 348	7 348
Mutatie	- 402	- 1 787
Stand slotwet 1993	59 895	48 357

Verplichtingen

Daar de aankoop van een pand in Brussel, als nieuwe huisvesting voor de PV-EG en de ambassade, geheel ten laste kwam van 1992 en niet zoals oorspronkelijk verwacht, gespreid over 1992 en 1993 betaald werd, kon dit artikel in de eerste suppletore begroting met f 10,2 mln worden verlaagd. Daarnaast werd mede door deze vervroegde aankoop een verlaging ad f 4,2 mln van de beschikbare middelen voor inrichting gebouwen mogelijk gemaakt. Voorts werd dit artikel bij eerste suppletore begroting met f 1,3 mln verhoogd ten behoeve van de opening ambassade Hanoi.

In de tweede suppletore begroting vond ten behoeve van de voortgang van bouwkundige investeringen en de in dat kader aangegane verplichtingen een verhoging ad f 7,1 mln plaats. Voorts werd dit artikel in de tweede suppletore begroting met f 1,4 mln verhoogd in verband met nog openstaande opbrengsten inzake Barcelona en Dar es Salaam (op grond van de zogenaamde Domeinenregeling). Daarnaast werd dit artikel in de tweede suppletore begroting met f 1,2 mln verlaagd als gevolg van overheveling naar artikel 01.16 (zie het gestelde onder dat artikel).

De slotwetmutatie, een overschrijding ad f 0,4 mln, is het saldo van mineure over- en overschrijdingen ten aanzien van de op dit artikel verantwoorde, uitgevoerde bouw- en inrichtingsprojecten.

Uitgaven

De in de eerste en tweede suppletore aangebrachte mutaties zijn onder «Verplichtingen» toegelicht.

De slotwetmutatie, een overschrijding ad f 1,8 mln, wordt voornamelijk verklaard door de onder «Verplichtingen» reeds genoemde oorzaken en door een overschrijding ad f 1,4 mln op de beschikbaar gestelde middelen ten behoeve van de nieuwe vertegenwoordigingen voor OS.

Beleidsveld 02 Internationale Betrekkingen

Artikel 02.01 Uitgaven samenhangende met de Verenigde Naties en de daarmee samenhangende organisaties en het Internationale Rode Kruis

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	68 979	69 079
1e suppletore begroting	- 7 181	- 7 181
2e suppletore begroting	- 6 650	1 560
Mutatie	- 615	- 616
Stand slotwet 1993	54 533	62 842

Verplichtingen

Bij eerste suppletore begroting was een verlaging ad f 7,9 mln (bruto) mogelijk geworden door het afsluiten van dollartermijncontracten op een lagere dollarkoers. De hierdoor ontstane meevaller op de VN-contributies kwam voor 95% ten gunste van het OS-hulpplafond conform de vigerende toerekeningssystematiek.

Voorts werd dit artikel bij eerste suppletore begroting met f 0,7 mln verhoogd ter financiering van de kosten verbonden aan het lidmaatschap van de begin 1993 opgerichte Organisatie voor het verbod van Chemische Wapens (OPCW).

Bij tweede suppletore begroting werd dit artikel met f 8,3 mln verlaagd als gevolg van het feit dat de contributiebetalingen 1992 en 1993 voor de WHO/PAHO in 1992 zijn aangegaan en geregistreerd. De verplichtingen met betrekking tot de WHO/PAHO worden namelijk voor twee jaar aangegaan. Voorts vonden bij tweede suppletore begroting de volgende verhogingen plaats:

- een verhoging ad f 0,8 mln in verband met de in 1993 betaalde contributies aan de ILO waarbij gelijktijdig de restituties met betrekking tot eerdere jaren voor eenzelfde bedrag werden opgenomen onder ontvangstenartikel 02.03;
- een verhoging ad f 0,5 mln in verband met de aanloopkosten voor het Joegoslavië-tribunaal dat ingevolge een besluit van de VN-veiligheidsraad in Den Haag zal worden gevestigd;
- een verhoging ad f 0,4 mln voor VN-organisaties als gevolg van de gestegen dollarkoers.

De slotwetmutatie, een onderschrijving ad f 0,6 mln, betreft met name de aanloopkosten voor het Joegoslavië-tribunaal. Als gevolg van vertraging in de besluitvorming in de Algemene Vergadering van de VN werden in 1993 geen uitgaven gedaan voor aanloopkosten.

Uitgaven

Het verschil ten opzichte van de bijgestelde verplichtingenraming bij de tweede suppletore begroting had met name betrekking op de onder «Verplichtingen» toegelichte mutatie voor de WHO/PAHO. Het betrof hier namelijk alleen een verlaging van het verplichtingenbudget.

Voor een toelichting op de slotwetmutatie wordt verwezen naar het gestelde onder «Verplichtingen».

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	13 560	13 560
1e suppletore begroting	1 424	1 424
2e suppletore begroting	- 1 040	- 1 040
Mutatie	- 1 195	- 1 208
Stand slotwet 1993	12 749	12 736

Verplichtingen en uitgaven

De stijging van de contributies aan de WEU en de NAVO leidden in de eerste suppletore begroting tot een verhoging van f 1,4 mln. In de tweede suppletore begroting werd de geraamde bijdrage aan de CVSE met f 1 mln verlaagd en is van onderhavig artikel f 0,5 mln overgeheveld naar artikel 02.01 ten behoeve van de aanloopkosten als gevolg van de vestiging van het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag. Daarnaast vond een verhoging plaats van f 460 000 ten behoeve van de verplichte bijdrage aan het «Outreach Programme» van de NAVO, hetgeen bedoeld is ter ondersteuning van de hervormingen in Midden- en Oost-Europa op militair gebied.

De slotwetmutatie, een onderschrijding ad f 1,2 mln, heeft met name betrekking op de WEU en de CVSE. De kosten inzake de verhuizing van de WEU van Brussel naar Londen zijn voor 1993 meegevallen ten opzichte van de raming. Voor wat betreft de CVSE zij opgemerkt dat een aantal rekeningen van de Ministerraad, eind 1993 gehouden in Rome, niet meer ten laste van 1993 konden worden gebracht en dat in 1993 minder zittingen van het CHA (Comité van Hoge Ambtenaren) hebben plaatsgevonden dan waarmee bij de raming rekening werd gehouden.

Artikel 02.03 Uitgaven samenhangende met de OESO en de Raad van Europa

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	13 221	13 221
1e suppletore begroting	3 218	3 218
2e suppletore begroting	9 355	9 355
Mutatie	- 1 770	- 1 770
Stand slotwet 1993	24 024	24 024

Verplichtingen en uitgaven

De verhoging van f 3,2 mln opgenomen in de eerste suppletore begroting betrof respectievelijk een contributiestijging van de Raad van Europa en de OESO ad f 1,5 mln, het geraamde Nederlandse aandeel in

de kosten van de EG-Monitoring Missie ad f 1,4 mln en f 0,3 mln ten behoeve van de Joegoslavië Vredesconferentie.

In de tweede suppletore begroting werd onderhavig artikel verhoogd met een bedrag van f 9,3 mln. Van de begroting van het Ministerie van Economische Zaken werd een bedrag ad f 6,2 mln overgeboekt naar dit artikel ten behoeve van multilaterale initiatieven in Oost-Europa. Dit betrof de volgende bijdragen:

- contributie Raad van Europa (VOTEIX)	f 0,35 mln
- bijdrage Sociaal Ontwikkelingsfonds (SOF)	f 2 mln
- contributie OESO/CCEET/GOS	f 0,6 mln
- bijdrage EBRD/Nuclear Safety Account	f 3,3 mln

Voorts werd aan dit artikel f 2,9 mln toegevoegd voor de dekking van verwachte additionele kosten van de Nederlandse bijdrage aan de WEU-sanctiecontroles op de Donau.

Tot slot werden als gevolg van koersverschillen de uitgaven in het kader van de Joegoslavië-conferentie en de EG-Monitoring Missie met f 0,2 mln verhoogd.

De slotwetmutatie, een onderschrijding ad f 1,8 mln, heeft met name betrekking op de WEU-sanctiecontroles op de Donau. De kosten hiervoor zijn lager uitgevallen dan geraamd bij de tweede suppletore begroting als gevolg van het feit dat de totale kosten van de WEU-Donau-operatie in 1993 voor de diverse deelnemende landen nog niet door de WEU zijn vastgesteld.

Artikel 02.04 Subsidies en bijdragen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	10 678	11 158
1e suppletore begroting	68	663
2e suppletore begroting	2 253	698
Mutatie	637	- 124
Stand slotwet 1993	13 636	12 395

Verplichtingen

In de eerste en tweede suppletore begroting werd dit artikel per saldo met f 2,3 mln verhoogd. Deze verhoging betrof met name de volgende mutaties:

- een verhoging ad f 2,1 mln ten behoeve van diverse PSO-projecten en multilaterale projecten in Oost-Europa;
- een verhoging ad f 0,3 mln voor een PSO-project in Polen (overheveling uit artikel 02.05);
- een verhoging ad f 0,2 mln in verband met de bij Vermoedelijke Uitkomsten uitgedeelde gelden in het kader van de Wet Arbeidsvoorwaardenontwikkeling Gepremieerde en Gesubsidieerde Sector (WAGGS).

De slotwetmutatie, een overschrijding ad f 0,6 mln, is met name het gevolg van urgente herstelwerkzaamheden aan de gevelplaten van het kantoorgebouw van het Internationaal Gerechtshof (eigendom van de Carnegie stichting).

Uitgaven

Het verschil ten opzichte van de bijgestelde verplichtingenraming betrof de onder «Verplichtingen» toegelichte verhoging voor diverse PSO-projecten en multilaterale projecten in Oost-Europa (verhoging uitgavenbudget f 0,2 mln) alsmede de volgende verhogingen:

- een verhoging ad f 0,3 mln voortvloeiende uit in 1992 aangegane verplichtingen voor PSO-projecten;
- een verhoging ad f 0,3 mln in verband met vertraging in de uitvoering van een project ten behoeve van de Bibliotheek van het Vredespaleis.

De slotwetmutatie, een verlaging ad f 0,1 mln, heeft met name betrekking op de reeds onder «Verplichtingen» toegelichte overschrijding alsmede op de onderschrijdingen die hierna worden toegelicht.

Ten aanzien van de OS-bijdrage inzake de bibliotheek van de Carnegie-stichting is er sprake van een onderschrijding ad f 0,3 mln (reeds aangekondigd in de decemberbrief) door een vertraging in de uitvoering van werkzaamheden met betrekking tot de invoering in een geautomatiseerd systeem van gegevens over in de bibliotheek aanwezige werken.

Een onderschrijding ad f 0,3 mln betreft diverse PSO-projecten, waarbij verschuivingen in de kasritmes hebben plaatsgevonden.

Artikel 02.06 Hulp in noodsituaties

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	37 600	37 600
Nota van Wijziging	– 2 500	– 2 500
1e suppletore begroting	– 35 100	– 35 100
Amendement	10 000	10 000
Mutatie	– 3 555	– 3 415
Stand slotwet 1993	6 445	6 585

Verplichtingen

Bij de eerste suppletore begroting is voorgesteld de gelden voor de Wellink-faciliteit over te hevelen naar het artikel Noodhulp op beleidsveld 03. Middels het amendement Van Leijenhorst op de eerste suppletore begroting (kamerstukken II, 1992–1993, 23 109, nr. 7) is deze overheveling met f 10 mln teruggebracht.

De onderschrijding bedraagt f 3,6 mln. Daar de Wellink-faciliteit bestemd is voor noodhulp, is de uitputting sterk afhankelijk van externe omstandigheden.

Uitgaven

Voor een toelichting op de mutaties aangebracht in de eerste suppletore begroting en bij amendement wordt verwezen naar het gestelde onder «Verplichtingen».

De onderschrijding ad f 3,4 mln wordt verklaard door de reeds onder «Verplichtingen» vermelde oorzaak. Het verschil ad f 0,2 mln ten opzichte van de onderschrijding op het verplichtingenbudget heeft met name betrekking op kaseffecten van in 1992 aangegane verplichtingen voor diverse projecten.

Artikel 02.07 Rentesubsidies voortvloeiende uit door de Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden (NIO) onder garantie van de Staat verstrekte leningen aan Turkije

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993		158
Mutatie		- 12
Stand slotwet 1993		146

Verplichtingen en uitgaven

Voor de rentesubsidies met betrekking tot de zachte leningen aan Turkije wordt een groot aantal departementen aangeslagen volgens een vaste verdeelsleutel. Administratie geschiedt door het Ministerie van Economische Zaken. Jaarlijks wordt een bedrag geraamd en gereserveerd, dat in 1993 f 12 000 hoger was dan door het Ministerie van Economische Zaken in rekening werd gebracht.

Ontwikkelingssamenwerking (waaronder beleidsveld 03)

Nota van Wijziging

De na indiening van de Rijksbegroting voor 1993 verslechterde economische vooruitzichten leidden tot een nader beleidspakket zoals aangegeven in de brief d.d. 7 november 1992 van de Minister-President en de Ministers van Financiën en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Een en ander had ook een verlaging van de voor Ontwikkelingssamenwerking beschikbare middelen tot gevolg, welke verlaging werd verwerkt in het onderdeel Ontwikkelingssamenwerking van de Nota van Wijziging op hoofdstuk V van de Rijksbegroting (TK, 1992-1993, 22 800 V, nr. 29).

De in de Nota van Wijziging opgenomen verlaging van het OS-plafond 1993 omvatte een bedrag van f 329,8 mln. Dat was voor f 267,8 mln het gevolg van de neerwaartse bijstelling van het Netto Nationaal Inkomen (NNI) tegen factorkosten voor 1993. De MEV van september 1992 vermeldde een geraamd NNI van f 464,9 miljard. Het NNI voor 1993 werd in november 1992, rekening houdend met het door het kabinet voorgestane beleid, geraamd op f 447,1 miljard. Voorts werd door Ontwikkelingssamenwerking een verdere bijdrage van f 62 mln aan de ombuiging in 1993 geleverd op basis van de volgende overweging. Het NNI voor 1992 werd in november 1992 eveneens ten opzichte van de stand in de MEV lager geraamd, i.c. f 437,9 miljard versus f 442,0 miljard. Hantering van dit lagere NNI zou tot een verlaging van het OS-plafond voor 1992 hebben geleid van (afgerond) f 62 mln. Het kabinet koos ervoor om niet over te gaan tot een verlaging van het OS-plafond voor 1992 doch deze verlaging toe te passen op het OS-plafond voor 1993.

Bij de noodzakelijkerwijs – op grond van het lagere OS-plafond – aan te brengen ombuigingen, werd de prioriteit voor de multilaterale hulpverlening via met name de VN-instellingen (art. 03.36) gehandhaafd door hierop geen verlagingen aan te brengen. In de overige hulpverlening via multilaterale organisaties (de multilaterale financieringsinstituten en de EG) waren verlagingen op grond van aangegane verplichtingen en

vastliggende verdeelsleutels over de donoren op dat ogenblik niet mogelijk. Voor de categorieën V (hulpverlening aan de Nederlandse Antillen en Aruba) en VI (Overige uitgaven m.b.t. Ontwikkelingssamenwerking) gold eveneens dat verlagingen – hetzij op grond van vastliggende afspraken, hetzij op grond van lopende verplichtingen – vrijwel niet mogelijk waren. Dat leidde ertoe dat de ombuigingen met name werden aangebracht in de categorieën I en II van het OS-plafond. De aldus bijgestelde begroting werd door de Tweede Kamer op 17 december 1992 en door de Eerste Kamer op 16 maart 1993 aangenomen.

Nacalculatie OS-plafond 1993

Sinds 1991 geldt voor de bepaling van de hoogte van het OS-plafond een systeem van nacalculatie. Deze nacalculatie vindt tweemaal gedurende het begrotingsjaar plaats: de eerste maal bij de Voorjaarsnota en de tweede maal een definitieve berekening van de omvang van het plafond bij Miljoenennota, nader te verwerken in de tweede wijzigingswet n.a.v. de Najaarsnota.

Als gevolg van de besluitvorming met betrekking tot de Voorjaarsnota 1993 (TK, 1992–1993, 23 100, nr. 1) werd bij de eerste wijzigingswet (TK, 1992–1993, 23 109, nrs. 1 en 2) het OS-plafond ten opzichte van de stand bij de Nota van Wijziging van 27 november 1992 (TK, 1992–1993, 22 800 V, nr. 29) verhoogd met f 54,8 mln, waarvan f 0,6 mln kapitaalmarkt-middelen. Deze verhoging vormde het saldo van een toevoeging aan het plafond van f 89,5 mln uit hoofde van de herraming van het NNI tegen factorkosten, zoals opgenomen in het Centraal Economisch plan 1993 van het CPB van maart 1993, en inclusief de toevoeging van de negatieve stelpost ad f 25 mln en ten tweede de toevoeging van de voorlopige bandbreedte ex 1992 ad f 25,3 mln, waarvan f 0,6 mln kapitaalmarkt-middelen. De aldus beschikbaar gekomen middelen ad f 114,8 mln werden vervolgens met f 60 mln verlaagd om het kabinet ruimte te geven om de stijgende uitgaven van vredesoperaties in ontwikkelingslanden te financieren. Bij de behandeling van de betreffende wijzigingswet werd door aanneming van het amendement op het stuk nr 23 109, nr. 7, het OS-plafond verlaagd met f 10 mln. Inclusief de hogergenoemde wijzigingen bedroeg het voor Ontwikkelingssamenwerking beschikbare bedrag voor 1993 na deze eerste wijzigingswet f 6 280,4 mln.

Bij de tweede wijzigingswet (TK, 1993–1994, 23 502, nrs. 1 en 2) werd het OS-plafond per saldo met een bedrag van f 55,5 mln verlaagd tot f 6 224,9 mln. Deze verlaging was het gevolg van de herraming van het NNI, zoals opgenomen in de MEV, leidend tot een verlaging met f 53,2 mln; een definitieve vaststelling van de bandbreedte over 1992 leidend tot een verlaging met f 3,6 mln en een toevoeging van f 1,3 mln aan compensabele ontvangsten. De definitieve omvang van de compensabele ontvangsten bedraagt f 1,6 mln, hetgeen tot een verhoging van de beschikbare middelen leidde met f 0,3 mln tot f 6 225,2 mln waarvan f 6 198,5 mln begrotingsmiddelen en f 26,7 mln kapitaalmarkt-middelen.

Ingevolge de daarover met de Tweede Kamer in het verleden gemaakte afspraken, werd in de brief van tweede ondergetekende van 13 december 1993, de zogenoemde decemberbrief (TK, 1993–1994, 23 502, nr. 5), een aantal nog te realiseren mutaties ten opzichte van de stand in de tweede wijzigingswet vermeld binnen de in het OS-plafond beschikbare middelen.

Realisatie OS-plafond 1993

In totaal hebben de uitgaven onder het OS-plafond voor 1993 f 6 198,8 mln bedragen, waarvan f 6 176,0 mln begrotingsmiddelen en

f 22,8 mln kapitaalmarktmiddelen. Dit betekent een onderschrijding van de beschikbare begrotingsmiddelen met f 22,6 mln en een onderschrijding van de beschikbare kapitaalmarktmiddelen met f 3,9 mln. Deze onderschrijdingen worden conform de bandbreedte-systematiek voor respectievelijk 50%, 25% en 25% toegevoegd aan de beschikbare middelen voor 1994 tot en met 1996.

In een in deze toelichting opgenomen overzicht, zijn voor de gehele homogene groep Ontwikkelingssamenwerking – overeenkomstig de indeling van de extra comptabele staat – alle mutaties uit hoofde van respectievelijk de eerste wijzigingswet (naar aanleiding van de Voorjaarsnota), de tweede wijzigingswet (naar aanleiding van de Najaarsnota) en de Slotwet vermeld.

Beleidsveld 03 Samenwerking met ontwikkelingslanden

Algemeen

Verplichtingen

In de memorie van toelichting op de begroting 1993 (TK, 1992–1993, 22 800 V, nr. 2, pag. 69 e.v.) werd reeds vermeld dat de in de begroting opgenomen raming van het bedrag voor de aan te gane verplichtingen een tentatief karakter heeft. De aard van het hulpplafond brengt met zich mee dat bij Ontwikkelingssamenwerking de besteding van het geraamde kasbedrag en daarmee de kasbegroting centraal staat. Wijzigingen in de kasramingen beïnvloeden de ruimte voor in hetzelfde jaar nog aan te gane verplichtingen. De verplichtingenraming in de ontwerp-begroting is daarom een momentopname van de situatie zoals die ten tijde van de begrotingsopstelling wordt voorzien. Daarbij is het identificeren, formuleren en beoordelen van te financieren activiteiten een continue proces dat na positieve beoordeling eventueel resulteert in het aangaan van verplichtingen. De mate waarin dit proces voortschrijdt en de voor een programma verantwoordelijke eenheid de beschikbare kasmiddelen van het lopende en de volgende jaren daarmee (deels) opvult, bepaalt de omvang van de aangegane verplichtingen. Aangezien de beschikbaarheid van kasmiddelen in het lopende en de volgende jaren bij het aangaan van verplichtingen de bepalende factor is, wordt de ruimte voor het aangaan van verplichtingen tevens beïnvloed door eventueel optredende wijzigingen in het uitgavenritme van reeds aangegane verplichtingen. Uit de artikelsgewijze toelichting blijkt, dat de hiervoor vermelde voortgang in het continue proces van aangaan van verplichtingen voor een aantal artikelen in 1993 heeft geleid tot een hoger bedrag aan verplichtingen dan geraamd.

Wanneer er een specifieke reden – anders dan hiervoor bedoeld – voor mutaties in het verplichtingenbedrag is, dan is deze in de toelichting bij het betreffende (sub)artikel opgenomen.

Hiervoor is – in de paragraaf «Nota van Wijziging» – aangegeven, dat na indiening van de ontwerp-begroting voor 1993, het OS-plafond met f 329,8 mln diende te worden verlaagd. Gelet op de daaruit in afzonderlijke programma's ontstane verlaging van de voor 1993 en eventueel latere jaren beschikbare kasmiddelen, werd verwacht dat dat ook tot een lagere realisatie van verplichtingen zou leiden, zodat in de Nota van Wijziging ook verplichtingenramingen werden bijgesteld. Dit geldt voor alle verplichtingenmutaties uit hoofde van de Nota van Wijziging. In de hierna volgende toelichtingen per (sub)artikel, worden die mutaties derhalve niet verder toegelicht.

Zoals bij de verplichtingenmutaties uit hoofde van de Nota van Wijziging, worden de uitgavenmutaties op grond van de Nota van Wijziging in de hierna volgende toelichtingen per (sub)artikel niet verder toegelicht aangezien zij allen voortvloeiden uit de verlaging van het OS-plafond zoals eerder beschreven.

In de afzonderlijke programma's zijn tientallen, veelal zelfs honderden activiteiten in uitvoering. Het uitgavenniveau op al deze activiteiten is afhankelijk van de voortgang in die afzonderlijke activiteiten. Het is evident, dat gezien de aard van het ontwikkelingsproces en de veelheid van activiteiten en van de daarbij betrokken instellingen (met name in het buitenland) een 100% nauwkeurige sturing van de uitgaven op het voor het programma beschikbare bedrag niet mogelijk is. Bij de wijzigingswetten en voor de «decemberbrief» wordt zo exact mogelijk geraamd wat het vermoedelijke uitgavenniveau zal zijn. Onvermijdelijk is echter dat in een aantal programma's de definitieve realisatie daarvan enigszins zal afwijken zonder dat daarvoor een specifieke reden valt aan te wijzen. Deze slotwetmutaties zijn van «boekhoudkundige» aard namelijk het gelijkmaken van het begrotingsbedrag aan de feitelijk gerealiseerde uitgaven. Wanneer de slotwetmutatie een beleidsmatig karakter heeft, dan is zulks specifiek-analoog aan het vermelde in de decemberbrief – in de toelichting bij het betreffende sub-artikel aangegeven.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 03.05 Deskundigenprogramma's

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting	114 700	114 700
Nota van wijziging	- 2 000	- 2 000
2e suppletore begroting	- 4 000	- 4 000
Mutatie	- 2 297	- 2 297
Stand Slotwet 1993	106 403	106 403

De mutaties worden hierna op sub-artikelniveau gespecificeerd en toegelicht.

Artikel 03.05.01 Voorbereiding en opleiding deskundigen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	9 500	9 500
Mutatie	- 898	- 898
Stand Slotwet 1993	8 602	8 602

Verplichtingen en uitgaven

In de decemberbrief werd voor dit onderdeel een onderschrijding van f 1,1 mln aangekondigd. Het definitieve bedrag blijkt thans f 0,898 mln te zijn. Deze onderschrijding is het gevolg van lagere dan aanvankelijk geraamde kosten voor opleidingen in het buitenland (taalcursussen) en voordeliger tariefafspraken met Nederlandse opleidingsinstituten.

Artikel 03.05.02 Uitzending Deskundigen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	105 200	105 200
Nota van wijziging	- 2 000	- 2 000
2e suppletore begroting	- 4 000	- 4 000
Mutatie	- 1 399	- 1 399
Stand Slotwet 1993	97 801	97 801

Verplichtingen en uitgaven

De verplichtingen- en uitgavenbedragen werden bij de tweede suppletore begroting met f 4,0 mln verlaagd in verband met de lagere afdracht aan VN-organisaties inzake multilateraal assistent deskundigen. Meevallende kosten ten behoeve van uitgezonden deskundigen veroorzaakten een geringe verdere onderschrijding, leidend tot een slotwetmutatie van minus f 1,399 mln.

Artikel 03.08 Hulp aan Suriname

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	PM	175 000
Nota van wijziging	-	- 5 000
2e suppletore begroting	148 600	- 34 620
Mutatie	39 893	- 19 067
Stand Slotwet 1993	188 493	116 313

Verplichtingen

Zoals bij de tweede suppletore begroting werd aangegeven, worden nieuw overeengekomen activiteiten onder de bestaande verdragsverplichting als nieuw aangegane verplichtingen aangemerkt.

Gelet hierop werd voorshands een bedrag ad f 148,6 mln als verplichtingenraming opgenomen. Uiteindelijk heeft de uitvoering van het samenwerkingsprogramma met Suriname in 1993 geresulteerd in een totaalbedrag aan aangegane verplichtingen van 188,493 mln, zodat een slotwetmutatie van f 39,893 mln noodzakelijk is.

Uitgaven

In de tweede suppletore begroting werd het bedrag met f 34,620 mln verlaagd, wegens een verwachte onderschrijding. Deze werd veroorzaakt door het niet verlengen van de financiële hulp aan Suriname, na een negatief advies van de Europese Commissie, met betrekking tot de onvoldoende inspanning van Suriname ten aanzien van de aanbevelingen uit het «Aanpassingsprogramma».

De in de decemberbrief aangekondigde onderschrijding ad f 20,8 mln als gevolg van vertraging in de onderhandelingen over enkele grote contracten, blijkt uiteindelijk f 19,067 mln te bedragen. De betreffende contracten bestonden uit vele componenten die zorgvuldig in onderlinge samenhang dienden te worden gezien, waardoor de onderhandelingen met de uitvoerders meer tijd vergden.

Artikel 03.11 Europees Ontwikkelingsfonds

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	–	– 229 300
1e suppletore begroting	–	– 12 200
2e suppletore begroting	–	– 18 700
Mutatie	–	– 813
Stand Slotwet 1993	–	– 197 587

Uitgaven

Bij de eerste en tweede suppletore begroting werden de uitgaven verlaagd met respectievelijk f 12,2 mln en f 18,7 mln, veroorzaakt door lagere afroepen door de Europese Commissie als gevolg van een lager dan aanvankelijk geraamde financieringsbehoefte van het EOF, alsmede door een koersdaling van de ECU.

De verdere onderschrijding, die in de decemberbrief werd geraamd op f 0,7 mln, blijkt uiteindelijk f 0,813 mln te zijn, eveneens als gevolg van koersmutaties van de ECU.

Artikel 03.12 Specifieke multilaterale initiatieven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	56 400	45 330
1e suppletore begroting	32 490	3 860
2e suppletore begroting	12 211	– 26 670
Mutatie	– 51 570	– 37
Stand Slotwet 1993	49 531	22 483

De mutaties worden hierna op sub-artikel gespecificeerd en daar waar van toepassing toegelicht.

Artikel 03.12.01 Caribisch Ontwikkelingsfonds

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	–	– 3 430
2e suppletore begroting	12 211	90
Mutatie	–	– 1
Stand Slotwet 1993	12 211	3 519

Verplichtingen

De verhoging in de tweede suppletore begroting betrof een administratieve correctie te weten het alsnog in de departementale administratie registreren van een vóór 1993 aangegane verplichting.

Artikel 03.12.02 Internationaal fonds voor Landbouwonwikkeling (IFAD)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	55 500	23 000
2e suppletore begroting	–	– 23 000
Mutatie	– 55 500	–
Stand Slotwet 1993	–	–

Verplichtingen

De slotwetmutatie ad minus f 55,5 mln is het gevolg van het stoeve verloop van de onderhandelingen voor de vierde middelenaanvulling (IFAD-IV) waardoor deze voor 1993 verwachte middelenaanvulling niet tot stand is gekomen. Met name de Opec-landen blijken niet langer bereid hun bijdrage te leveren, waardoor een impasse is ontstaan. Getracht wordt deze impasse te doorbreken door in de stemstructuur en de financiering wijzigingen aan te brengen, waarna de onderhandelingen over IFAD-IV hopelijk met meer succes hervat kunnen worden. Naar verwachting zal IFAD-IV ultimo 1994 gestalte krijgen.

Uitgaven

Zoals in de tweede wijzigingswet werd aangegeven, heeft – als gevolg van de gunstige liquiditeitspositie van het Fonds – geen verzilvering van gedeponeerde notes in 1993 plaatsgevonden. Er zijn daardoor geen uitgaven verricht in 1993 ten behoeve van het IFAD.

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	–	–
1e suppletore begroting	32 490	3 860
2e suppletore begroting	–	– 3 460
Mutatie	3 983	2
Stand Slotwet 1993	36 473	402

Verplichtingen

In de eerste wijzigingswet is een bedrag van f 32,49 mln opgenomen in verband met de nieuwe beheersovereenkomst inzake de financiering van het tweede loket van het Gemeenschappelijk Grondstoffenfonds. De uiteindelijke omvang van de nieuwe overeenkomst bedraagt f 36,47 mln inclusief de bijdrage in de huisvestingskosten van het Gemeenschappelijk Grondstoffenfonds ad f 0,773 mln. De slotwetmutatie bedraagt hierdoor f 3,983 mln.

Uitgaven

In de eerste wijzigingswet is een bedrag opgenomen ad f 3,860 mln zijnde de Nederlandse bijdrage in 1993 – inclusief huisvestingskosten – ten behoeve van de nieuwe beheersovereenkomst van tweede loket-activiteiten. In de tweede wijzigingswet is voorgesteld de Nederlandse bijdrage – in verband met de liquiditeitspositie van het Fonds – eerst na 1993 ter beschikking te stellen. In 1993 is alleen de bijdrage in de huisvestingskosten betaald.

Artikel 03.12.06 Ontwikkelingsprojecten met betrekking tot grondstoffen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	900	900
2e suppletore begroting	–	– 300
Mutatie	– 53	– 38
Stand Slotwet 1993	847	562

Verplichtingen

De uitvoering van het programma heeft geleid tot het aangaan van verplichtingen tot een bedrag van f 0,847 mln, zodat een slotmutatie van minus f 0,053 mln wordt voorgesteld.

Uitgaven

In de tweede wijzigingswet werd het begrotingsbedrag ad f 0,9 mln verlaagd met f 0,3 mln in verband met vertraging bij de identificatie van

nieuwe activiteiten. Uit de realisatie blijkt dat de betreffende onderschrijving uiteindelijk is uitgekomen op f 0,338 mln.

Artikel 03.13 Medefinanciering van projecten van particuliere organisaties

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	484 600	484 600
Nota van wijziging	- 22 300	- 22 300
1e suppletore begroting	2 000	2 000
2e suppletore begroting	- 5 400	- 5 400
Mutatie	9	9
Stand Slotwet 1993	458 909	458 909

De mutaties worden hierna op sub-artikel gespecificeerd en daar waar van toepassing toegelicht.

Artikel 03.13.01 Medefinancieringsprogramma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	410 300	410 300
Nota van wijziging	- 22 300	- 22 300
1e suppletore begroting	2 000	2 000
2e suppletore begroting	- 3 600	- 3 600
Mutatie	-	-
Stand Slotwet 1993	386 400	386 400

Verplichtingen en uitgaven

De verhoging bij de eerste suppletore begroting en de verlaging bij de tweede suppletore begroting vloeiden voort uit de bijstellingen in de omvang van het OS-plafond bij de betreffende suppletore wetten, onder meer als gevolg van gewijzigde NNI-ramingen. De omvang van de bijdrage aan het Medefinancieringsprogramma is gekoppeld aan de omvang van het OS-plafond.

Artikel 03.13.03 Uitzending van artsen en vrijwilligers van particuliere organisaties (PSO)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	29 800	29 800
2e suppletore begroting	- 1 800	- 1 800
Mutatie	9	9
Stand Slotwet 1993	28 009	28 009

Verplichtingen en uitgaven

De verlaging in de tweede suppletore begroting hing samen met een geraamde onderschrijding van f 1,8 mln als gevolg van een lager aantal uitzendingen dan eerder was verwacht.

Artikel 03.14 SNV-programma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	81 300	81 300
2e suppletore begroting	- 3 300	- 3 300
Stand Slotwet 1993	78 000	78 000

De mutaties worden hierna op sub-artikelniveau gespecificeerd en daar waar van toepassing toegelicht.

Artikel 03.14.01 SNV-uitzendingen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	77 800	77 800
2e suppletore begroting	- 5 300	- 5 300
Stand Slotwet 1993	72 500	72 500

Verplichtingen en uitgaven

De begrotingsbedragen werden bij de tweede suppletore begroting met f 5,3 mln verlaagd als gevolg van lager uitgevallen kosten door onder andere minder uitzendingen en koersfluctuaties.

Artikel 03.14.02 KSP-programma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	2 000	2 000
2e suppletore begroting	700	700
Stand Slotwet 1993	2 700	2 700

Verplichtingen en uitgaven

Aangezien het programma «kleine SNV-projecten» duidelijk in een behoefte bleek te voorzien waardoor een groter dan geraamd beroep op het programma ontstond, werd in de tweede wijzigingswet dit onderdeel met f 0,700 mln verhoogd.

Artikel 03.14.03 Overige uitgaven

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	1 500	1 500
2e suppletore begroting	1 300	1 300
Stand Slotwet 1993	2 800	2 800

Verplichtingen en uitgaven

In de tweede wijzigingswet werden de beschikbare middelen met f 1,3 mln verhoogd als gevolg van hoger uitvallende kosten van de reorganisatie van SNV en de invoering van resultaatgericht management.

Artikel 03.15 Opvang van vluchtelingen en asielgerechtigden alsmede asielzoekers in Nederland

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	441 400	441 400
Mutatie	-1 098	-1 098
Stand Slotwet 1993	440 302	440 302

De mutatie wordt hierna op subartikelniveau verbijzonderd en toege-
licht.

Artikel 03.15.02 Opvang in Nederland van toegelaten vluchtelingen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	24 700	24 700
Mutatie	-1 098	-1 098
Stand Slotwet 1993	23 602	23 602

Verplichtingen en uitgaven

Ten laste van dit sub-artikel komen de door het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur aan OS door te berekenen kosten van de overbrenging, opvang, begeleiding en introductie van toegelaten vluchtelingen uit ontwikkelingslanden. De OS-bijdrage is gemaximeerd. De omvang van het in 1993 door WVC aan OS in rekening gebrachte bedrag is f 23,602 mln, zodat een – reeds in de decemberbrief aangekondigde – slotwetmutatie van minus f 1,098 mln noodzakelijk is.

Artikel 03.17 Rentesubsidies en apparaatskosten NIO en FMO

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	373 800	373 800
Nota van wijziging	- 3 407	- 3 407
2e suppletore begroting	- 13 441	- 13 441
Mutatie	- 18 340	- 9 340
Stand Slotwet 1993	338 612	347 612

De mutaties worden hierna op sub-artikelniveau gespecificeerd en daar waar van toepassing toegelicht.

Artikel 03.17.01 en 03.17.02 Rentesubsidies en apparaatskosten NIO

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	364 800	364 800
Nota van wijziging	- 3 407	- 3 407
2e suppletore begroting	- 13 441	- 13 441
Mutatie	- 9 340	- 9 340
Stand Slotwet 1993	338 612	338 612

Verplichtingen en uitgaven

In de tweede wijzigingswet werd de verplichtingen- en uitgavenramingen met f 13,441 mln verlaagd, omdat als gevolg van de gedaalde marktrente waardoor herfinanciering van uitstaande leningen tegen lagere rente kon plaatsvinden, minder rentesubsidie behoefde te worden betaald.

Om diezelfde reden werd in de decemberbrief een verdere verlaging van f 9,5 mln aangekondigd. De uiteindelijke realisatie leidt tot een slotwetmutatie van minus f 9,34 mln.

Artikel 03.17.03 Rentesubsidies en apparaatskosten FMO

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	9 000	9 000
1e suppletore begroting	–	–
Mutatie	– 9 000	–
Stand Slotwet 1993	0	9 000

Verplichtingen

De vergoeding aan de FMO voor de periode 1991 tot en met 1997, zoals vastgelegd in de in 1991 tussen de Staat en de FMO gesloten overeenkomst, werd in 1991 in haar totaliteit als verplichting in de administratie vastgelegd. Het voor 1993 geraamde verplichtingenbedrag dient dus te vervallen.

Artikel 03.18 Huisvestingskosten Ontwikkelingssamenwerking

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	13 799	13 799
1e suppletore begroting	155	155
Mutatie	19	19
Stand Slotwet 1993	13 973	13 973

Verplichtingen en uitgaven

De verhoging bij de eerste suppletore begroting hing samen met het treffen van een voorziening voor de OS-bijdrage in additionele huisvestingskosten van het IHS.

Uiteindelijk is de declaratie voor deze additionele kosten niet tijdig ontvangen waardoor geen uitgaven terzake in 1993 zijn verricht. Niettemin is, als gevolg van hogere uitgaven op andere onderdelen van dit artikel, een overschrijding van per saldo f 0,019 mln ontstaan, zodat een slotwetmutatie voor dit bedrag nodig is.

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	3 500	3 500
Mutatie	- 574	13
Stand Slotwet 1993	2 926	3 513

Verplichtingen

De voor voortgang van het evaluatieprogramma in 1993 aangegane verplichtingen, beliepen een totaalbedrag van f 2,926 mln zodat een slotwetmutatie van minus f 0,574 mln noodzakelijk is.

Artikel 03.20 Subsidies aan instituten

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	35 709	35 709
1e suppletore begroting	97	97
2e suppletore begroting	462	462
Mutatie	287	287
Stand Slotwet 1993	36 555	36 555

Verplichtingen en uitgaven

De verhogingen in de eerste en tweede suppletore begroting hingen samen met verhogingen van de subsidies aan het KIT en het ASC in verband met de toepassing van de WAGGS (KIT) en doorwerking van loon- en prijscorrectie 1992 (ASC).

In de decemberbrief werd een overschrijding aangekondigd van f 0,3 mln samenhangend met een verhoging van de subsidie aan het RNTC in verband met toekenning van de WAGGS-bijdrage en de definitieve afrekening van subsidiebedragen over voorgaande jaren. De uiteindelijke overschrijding bedraagt – zoals blijkt uit de slotwetmutatie – f 0,287 mln.

Artikel 03.21 Voorlichting, bewustwording en advisering inzake Ontwikkelingssamenwerking

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	28 700	28 700
2e suppletore begroting	- 100	- 100
Mutatie	2 176	176
Stand Slotwet 1993	30 776	28 776

De mutaties worden hierna op sub-artikelniveau gespecificeerd en daar waar van toepassing toegelicht.

Artikel 03.21.02 Voorlichtingsactiviteiten OS

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	3 500	3 500
Mutatie	534	534
Stand Slotwet 1993	4 034	4 034

Verplichtingen en uitgaven

In de decemberbrief werd een overschrijding aangekondigd van f 0,4 mln in verband met een aantal onvoorziene uitgaven zoals herdruk van de jongerenkrant en additionele produktiekosten van landen- en regio-beleidsplannen en beleidsnotities. De definitieve realisatie is nog iets hoger zodat de slotwetmutatie f 0,534 mln bedraagt. Deze overschrijding wordt – zoals ook reeds werd vermeld in de decemberbrief – deels gecompenseerd door een onderschrijding op art. 03.21.05 waar de definitieve realisatie f 0,340 mln lager is uitgevallen.

Artikel 03.21.03 Natuur- en Milieu-Educatie (NME)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	2 000	2 000
Mutatie	2 000	–
Stand Slotwet 1993	4 000	2 000

Verplichtingen en uitgaven

De voor 1994 voorziene bijdragen aan het Interdepartementale Meerjarenplan Natuur en Milieu-Educatie (NME) werd reeds eind 1993 aangegaan en in de verplichtingenadministratie ingevoerd. Hierdoor is een overschrijding van de verplichtingenraming ontstaan van f 2,0 mln.

Artikel 03.21.04 NAR en RAWOO

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	700	700
2e suppletore begroting	– 100	– 100
Mutatie	– 18	– 18
Stand Slotwet 1993	582	582

Verplichtingen en uitgaven

In de tweede wijzigingswet werd in verband met lager dan aanvankelijk geraamde kosten het begrotingsbedrag met f 0,1 mln neerwaarts bijgesteld. De definitieve omvang van de onderschrijding blijkt f 0,018 mln hoger uit te vallen.

Artikel 03.21.05 Periodieken Samsam/IS/Scherpenzeelstichting

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	5 500	5 500
Mutatie	- 340	- 340
Stand Slotwet 1993	5 160	5 160

Verplichtingen en uitgaven

In de decemberbrief werd reeds aangegeven dat een onderschrijding werd geraamd van f 0,3 mln als gevolg van meevallende variabele kosten voor de periodieken Samsam en Internationale Samenwerking. De uiteindelijke omvang van die onderschrijding bedraagt – zoals blijkt uit de slotwetmutatie – f 0,340 mln.

Artikel 03.22 Garanties op door de NIO vanaf 1971 verstrekte leningen aan ontwikkelingslanden inclusief in 1993 door garanties gedekte te verstrekken kapitaalmarktleningen.

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	26 100	35 000
1e suppletore begroting	600	-
Mutatie	- 3 877	1 044
Stand Slotwet 1993	22 823	36 044

Verplichtingen

Aan het in de ontwerp-begroting 1993 opgenomen bedrag voor door garanties gedekte te verstrekken kapitaalmarktmiddelen ad f 26,1 mln diende – zoals toegelicht in de Memorie van Toelichting op de eerste wijzigingswet – op grond van de bandbreedtesystematiek met betrekking tot de in 1992 opgetreden onderschrijding een bedrag van f 0,6 mln toegevoegd te worden waarmee f 26,7 mln beschikbaar was. De feitelijke opnamen in 1993 op met deze kapitaalmarktmiddelen gefinancierde leningen hebben f 22,823 mln bedragen, zodat een onderschrijding ad f 3,877 mln van het beschikbare bedrag is ontstaan. Deze onderschrijding van het verplichtingenbedrag is met name ontstaan doordat de opnamen op leningen uit hoofde van de lopende LCL's in het programma voor ontwikkelingsrelevante exporttransacties lager dan het beschikbare bedrag waren.

Uitgaven

Vooraf is niet vast te stellen in welke mate ontwikkelingslanden nalatig zullen zijn bij het betalen van rente en/of aflossingen op de verstrekte leningen. Op grond van de ervaringen in voorgaande jaren werd in de ontwerpbegroting 1993 een voorziening opgenomen van f 35,0 mln. De definitieve omvang van de garantiebetalen aan de NIO in 1993 inzake sedert 1971 verstrekte leningen bedraagt f 36,044 mln, in casu een overschrijding met f 1,044 mln.

Artikel 03.25 Tijdelijke financiering van door de NIO uit eigen middelen met garantie van de Staat te verstrekken leningen aan ontwikkelingslanden.

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	p.m.	p.m.
Mutatie	23 765	23 765
Stand Slotwet 1993	23 765	23 765

Verplichtingen en uitgaven

Dit artikel heeft betrekking op de rekeningcourant-faciliteit van de Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden N.V. (NIO) bij het Ministerie van Financiën. De NIO kan – vooruitlopend op het aantrekken van middelen op de kapitaalmarkt voor de financiering van de lening-portefeuille – tijdelijk middelen opnemen onder deze rekeningcourant-faciliteit c.q. door haar aangetrokken middelen die nog niet benodigd zijn, daarop plaatsen. Conform de daarvoor geldende regelingen wordt een eventueel op 31 december van een jaar per saldo door de NIO opgenomen bedrag onder deze faciliteit opgenomen in de Rekening van dat jaar. Dat saldo bedroeg op 31 december 1993 f 23,765 mln. Bij aanzuivering van dat saldo in het volgende jaar, wordt dat saldo als ontvangst verantwoord op het ontvangstenartikel 03.04 «Tijdelijke financiering NIO». Zowel het uitgavenartikel 03.25 als het ontvangsten-artikel 03.04 maken geen deel uit van het hulpplafond en de mutaties daarop zijn derhalve niet van invloed op de uitgaven en ontvangsten onder dat hulpplafond.

Artikel 03.26 Milieubeleid in ontwikkelingslanden

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	499 600	325 000
Nota van wijziging	- 50 000	- 50 000
2e suppletore begroting	-	- 45 900
Mutatie	- 14 834	- 18 139
Stand Slotwet 1993	434 766	210 961

De mutaties worden hierna op sub-artikelniveau gespecificeerd en daar waar van toepassing toegelicht.

Artikel 03.26.01 Milieubeleid in ontwikkelingslanden; Bilaterale activiteiten

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	346 000	185 000
Nota van wijziging	- 25 000	- 25 000
2e suppletore begroting	-	9 900
Mutatie	74 820	- 7 120
Stand Slotwet 1993	395 820	162 780

Verplichtingen

Bij de opstelling van de verplichtingenraming voor dit onderdeel werden de verwachte multi-bi activiteiten daarin niet opgenomen, doch meegenomen in de verplichtingenraming van art. 03.26.02 (multilaterale bijdragen). Multi-bi activiteiten dienen evenwel als bilaterale activiteiten te worden aangemerkt en deze zijn dan ook opgenomen in de verplichtingenrealisatie. De overschrijding met f 74,820 mln wordt binnen het artikel gecompenseerd door onderschrijdingen op art. 03.26.02 en op art. 03.26.03.

Uitgaven

Bij de tweede wijzigingswet werd de uitgavenraming met f 9,9 mln verhoogd in verband met een geraamde overschrijding, veroorzaakt door de afwikkeling van in 1992 vertraagde uitgaven op lopende activiteiten, waardoor deze eerst in 1993 werden verricht.

De in de decemberbrief aangekondigde onderschrijding ad f 8,3 mln blijkt uiteindelijk f 7,120 mln te bedragen en is het gevolg van vertraging in de uitgavenrealisatie, hetgeen voornamelijk samenhangt met de aanscherping van de procedures en controles met betrekking tot de afhandeling van betalingen van activiteiten.

Artikel 03.26.02 Milieubeleid in ontwikkelingslanden; multilaterale bijdragen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	93 600	90 000
Nota van wijziging	- 15 000	- 15 000
2e suppletore begroting	-	- 25 000
Mutatie	- 63 266	- 1 819
Stand Slotwet 1993	15 334	48 181

Verplichtingen

De vertraging in het tot stand komen van multilaterale initiatieven, zoals hierna ook bij de uitgaven is vermeld, heeft tot gevolg dat minder verplichtingen in dit onderdeel zijn aangegaan. Daarnaast zijn de aangegane verplichtingen inzake multi-bi activiteiten – zoals hiervoor bij art. 03.26.01 is toegelicht – in de realisatie van de bilaterale activiteiten verwerkt. Een en ander leidt tot een onderschrijding van de raming met f 63,266 mln en daarmee tot een slotwetmutatie van minus f 63,266 mln. Hier staat tegenover dat op art. 03.26.01 een overschrijding is ontstaan.

Uitgaven

De in de tweede wijzigingswet genoemde verlaging ad f 25,0 mln werd veroorzaakt, doordat de multilaterale initiatieven, waarvan verwacht werd, dat deze direct na UNCED zouden worden geoperationaliseerd in onvoldoende mate van de grond waren gekomen.

In de decemberbrief werd een verdere verlaging met f 1,3 mln geraamd, samenhangend met de aanscherping van procedures en controles inzake betalingen. Deze onderschrijding blijkt uiteindelijk f 1,819 mln te bedragen.

Artikel 03.26.03 MILIEV-programma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	60 000	50 000
Nota van wijziging	- 10 000	- 10 000
2e suppletore begroting	-	- 30 800
Mutatie	- 26 388	- 9 200
Stand Slotwet 1993	23 612	-

Verplichtingen

Zoals hierna bij de uitgaven is vermeld, kwalificeerden in het eerste jaar waarin het programma bestaat, slechts weinig aanvragen voor financiering. Dat heeft ertoe geleid dat de effectief aangegane verplichtingen bij de raming zijn achtergebleven.

Uitgaven

De verlaging van het begrotingsbedrag in de tweede wijzigingswet vloeide voort uit het feit, dat slechts 10 van de 38 ingediende aanvragen kwalificeerden voor het programma, waarvan er twee vervielen door een gewijzigde voorkeur van de afnemer. Aangezien het merendeel van die voorstellen niet meer in 1993 tot betaling zou leiden, vond een verlaging plaats met f 30,8 mln. Het daarna nog resterende bedrag ad f 9,2 mln werd – zoals in de decemberbrief werd vermeld – niet uitgegeven, omdat de contracten voor de financiering van het commerciële deel van de twee op dat moment goedgekeurde transacties niet meer in 1993 getekend konden worden.

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	48 400	54 000
Nota van wijziging	- 4 000	- 4 000
2e suppletore begroting	-	- 10 000
Mutatie	- 6 351	- 1 455
Stand Slotwet 1993	38 049	38 545

Verplichtingen

De slotwetmutatie toont een onderschrijding in het verplichtingen-bedrag ad f 6,351 mln om redenen zoals hieronder bij «Uitgaven» is vermeld.

Uitgaven

In de tweede wijzigingswet werd het begrotingsbedrag met f 10,0 mln verlaagd in verband met de tijdvergende ontwikkeling van meerjarige onderzoeksprogramma's zoals vermeld in de nota «Onderzoek en Ontwikkelingssamenwerking» (TK, 1991-1992, 22 688, nr. 2) en de internationale afstemming van het nieuwe beleid.

In de decemberbrief werd melding gemaakt van een verwachte toename van de onderschrijding van f 1,7 mln om dezelfde reden als voornoemd. De definitieve slotwetmutatie betreft echter f 1,455 mln onderschrijding.

Artikel 03.28 Vrouwen en Ontwikkeling

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	20 000	20 000
Nota van wijziging	- 1 000	- 1 000
2e suppletore begroting	6 000	6 000
Mutatie	16 057	4 214
Stand Slotwet 1993	41 057	29 214

Verplichtingen

In verband met een geraamde overschrijding, door onder andere de instelling van het «Vrouwenfonds lokaal», werd in de tweede wijzigingswet het begrotingsbedrag met f 6,0 mln verhoogd. De steeds grotere bekendheid van het programma heeft in 1993 geleid tot een groot aantal financieringsaanvragen. Dit verschijnsel en daarnaast het gegeven dat een aantal meerjarige verplichtingen is aangegaan en de bij de uitgaven toegelichte bijdrage aan Women's World Banking ad f 3,3 mln, hebben uiteindelijk geleid tot een overschrijding van de verplichtingenraming met f 16,057 mln.

Uitgaven

Bij de tweede suppletore begroting werd de uitgavenraming met f 6,0 mln verhoogd, om redenen zoals hierboven bij «verplichtingen» is vermeld. In de decemberbrief werd aangekondigd dat een overschrijding van f 5,0 mln werd verwacht.

De definitieve realisatie bedraagt f 29,214 mln in casu een overschrijding van de beschikbare middelen na de tweede wijzigingswet met f 4,214 mln. Deze overschrijding hield verband met een bijdrage aan het Capital Development Fund van Women's World Banking (f 3,3 mln) terwijl daarnaast, ten opzichte van de situatie bij de tweede wijzigingswet, het vermoedelijk beloop was toegenomen door snellere dan verwachte realisatie van betalingsverplichtingen in het programma. De slotwetmutatie kan voor f 3,3 mln als beleidsmatig worden aangemerkt.

Artikel 03.29 Stedelijke Armoedebestrijding

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	10 000	10 000
Nota van wijziging	- 1 000	- 1 000
2e suppletore begroting	- 5 000	- 5 000
Mutatie	4 690	431
Stand Slotwet 1993	8 690	4 431

Verplichtingen

Bij de tweede suppletore wet werd het verplichtingenbedrag, gelet op de stand van zaken op dat moment, verlaagd met f 5,0 mln. Uiteindelijk blijkt de voortgang in het programma toch nog geresulteerd te hebben in een realisatie van f 8,690 mln aan nieuwe verplichtingen, zodat een slotwetmutatie van f 4,690 mln nodig is.

Uitgaven

In de tweede suppletore begroting werd het totaal van de beschikbare middelen met f 5,0 mln neerwaarts bijgesteld op basis van de stand van de aangegane verplichtingen bij die tweede wijzigingswet.

Een lichte toename in de uitgaven resulteerde in een kleine overschrijding van f 0,431 mln, zoals in de decemberbrief reeds deels werd verwacht.

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	202 700	270 400
Nota van wijziging	- 38 200	- 34 200
1e suppletore begroting	-	10 000
2e suppletore begroting	- 350	- 57 850
Mutatie	13 799	- 15 147
Stand Slotwet 1993	177 949	173 203

De mutaties worden hierna op sub-artikelniveau gespecificeerd en daar waar van toepassing toegelicht.

Artikel 03.30.02 Speciale programma's FMO

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	27 000	26 000
Mutatie	- 1 000	-
Stand Slotwet 1993	26 000	26 000

Artikel 03.30.03 PUM-programma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	6 200	6 200
2e suppletore begroting	1 150	1 150
Mutatie	2 800	- 5
Stand Slotwet 1993	10 150	7 345

Verplichtingen

De verhoging in de tweede suppletore begroting heeft voor f 0,35 mln betrekking op vergoeding van de secretariaatskosten, en voor f 0,8 mln betrekking op een verhoging van het programma ten behoeve van Oosteuropese landen, welke de DAC-status hebben c.q. een verzoek voor de DAC-status hebben ingediend.

Zoals vermeld in de slotwet 1992 is de bijdrage PUM 1993 reeds ultimo 1992 in de verplichtingenadministratie opgenomen. De PUM bijdrage 1994 ad f 9,0 mln is eind 1993 in de verplichtingenadministratie opgenomen. Een en ander resulteert in een slotwetmutatie van f 2,8 mln.

Uitgaven

Zoals hierboven toegelicht heeft de verhoging bij de tweede wijzigingswet betrekking op secretariaatskosten en het PUM-programma ten behoeve van Oost-Europa.

Daarnaast is een zeer geringe overschrijding opgetreden ad f 0,005 mln.

Artikel 03.30.04 Bevordering van de export van ontwikkelingslanden (CBI)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	11 500	11 500
2e suppletore begroting	- 500	- 500
Mutatie	684	684
Stand Slotwet 1993	11 684	11 684

Verplichtingen en uitgaven

Bij de tweede suppletore begroting werden de beschikbare bedragen verlaagd met f 0,5 mln in verband met een verwachte onderbesteding. De uiteindelijke realisatie toont echter een overschrijding van het aldus verlaagde bedrag met f 0,684 mln waarvan voor f 0,5 mln reeds melding werd gemaakt in de decemberbrief. Oorzaak van de overschrijding is een lichte versnelling in het uitgavenpatroon van de lopende verplichtingen.

Artikel 03.30.05 Bedrijfsmatige technische Bijstand

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	4 000	3 000
Nota van wijziging		- 1 000
2e suppletore begroting	- 1 000	- 400
Mutatie	- 1 550	- 526
Stand Slotwet 1993	1 450	1 074

Verplichtingen en uitgaven

Lagere uitgaven met betrekking tot begeleiding en monitoring, samenhangend met lagere realisaties op artikelonderdeel 03.30.06, hebben geleid tot een neerwaartse bijstelling van de verplichtingen- en de uitgavenraming met respectievelijk f 1,0 mln en f 0,4 mln bij de tweede wijzigingswet. De verdere overschrijding van de verplichtingenraming met f 1,55 mln, heeft voor f 1,0 mln een administratieve oorzaak. Abusievelijk werd de in de nota van wijziging opgenomen verlaging met f 1 mln niet verwerkt in de totaalstelling van artikel 03.30 in de begrotingsstaat.

Op de uitgaven werd een verdere overschrijding van f 0,55 mln reeds aangekondigd in de decemberbrief veroorzaakt door vertraging in het

uitgavenpatroon. De uiteindelijke onderschrijding hierdoor op de uitgavenraming bedraagt f 0,526 mln.

Artikel 03.30.06 Ontwikkelingsrelevante Exporttransacties (ORET)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	151 000	133 200
Nota van wijziging	- 38 200	- 33 200
1e suppletore begroting	-	10 000
2e suppletore begroting	-	- 58 100
Mutatie	12 865	- 15 300
Stand Slotwet 1993	125 665	36 600

Verplichtingen

De voortgang in de financieringsaanvragen in het programma heeft zich, in vergelijking met de verwachtingen bij de Nota van Wijziging, gunstiger ontwikkeld. Een en ander heeft geleid tot een hoger bedrag aan aangegane verplichtingen dan werd verwacht, resulterend in een slotwetmutatie van f 12,865 mln.

Uitgaven

In de eerste suppletore begroting werd het uitgavenbedrag met f 10,0 mln verhoogd. De verhoging vloeide voort uit de in 1992 opgetreden onderschrijding. Bij de tweede wijzigingswet echter diende, in verband met een verwachte onderschrijding, het beschikbare bedrag te worden verlaagd met f 58,1 mln. Die verlaging werd voor f 29,0 mln veroorzaakt doordat een drietal projecten t.b.v. China, na te zijn goedgekeurd, alsnog aan bedrijven in het Verenigd Koninkrijk werden gegund terwijl voor een ander project in China aanvullend onderzoek naar de commerciële haalbaarheid als gevolg van de consensus afspraken in OESO-kader nodig was. Daarnaast werd een goedgekeurd project in Namibië uiteindelijk eveneens aan een ander land gegund terwijl een tweetal projecten in de Filipijnen niet door konden gaan omdat de institutionele inbedding in het betreffende land onvoldoende was. Hoewel in de decemberbrief nog een kleine overschrijding van het beschikbare bedrag werd verwacht, is uiteindelijk – zoals blijkt uit de slotwetmutatie – een onderschrijding opgetreden van f 15,3 mln. Dit werd met name veroorzaakt doordat de besluitvorming in Sri Lanka over een transactie niet tijdig werd afgewikkeld terwijl daarnaast ook vertraging ontstond in de afwikkeling van een transactie inzake Egypte.

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	121 700	100 024
2e suppletore begroting	–	11 434
Mutatie	26 625	41 178
Stand Slotwet 1993	148 325	152 636

Verplichtingen

De slotwetmutatie van de verplichtingenraming vertoont een verhoging van f 26,625 mln als gevolg van het aangaan van additionele verplichtingen zoals hieronder bij «uitgaven» wordt toegelicht.

Uitgaven

In de tweede wijzigingswet werd het uitgavenbedrag met f 11,434 mln verhoogd enerzijds in verband met een opgetreden versnelling in de afwikkeling van een lopende betalingsbalanssteunverplichting aan Bolivia en anderzijds schuldverlichtingsmaatregelen conform het vigerende schuldenbeleid.

In de decemberbrief werd aangekondigd, dat het – na de overige in die brief genoemde noodzakelijke mutaties – beschikbare bedrag ad f 40,4 mln diende te worden toegevoegd aan dit onderdeel ten behoeve van de financiering van schuldverlichtingsmaatregelen en een bijdrage van f 11,85 mln – in multi-donorverband – voor het wegwerken van achterstanden van Niger bij de Afrikaanse Ontwikkelingsbank. Die schuldverlichtingsmaatregelen betroffen kwijtschelding van hoofdsommen aan Mozambique (f 29,5 mln); Honduras (f 5,1 mln); Nicaragua (f 5,4 mln); Zambia (f 3,9 mln); Jamaica (f 8,5 mln); Peru (f 3,6 mln) en Costa Rica (f 1,3 mln), te financieren uit de hiervoor gemelde toevoeging en de nog in het artikel resterende beschikbare middelen. De definitieve realisatie bedraagt f 152,636 mln, zodat een slotwetmutatie f 41,178 mln noodzakelijk is, die voor f 40,4 mln als beleidsmatig kan worden gekenschetst.

Artikel 03.33 Noodhulp

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	199 200	199 300
Nota van wijziging	–	–
1e suppletore begroting + amendement	37 131	37 131
2e suppletore begroting	84 030	84 030
Mutatie	45 172	31 980
Stand Slotwet 1993	365 533	352 441

De mutaties worden hierna op sub-artikelniveau gespecificeerd en daar waar van toepassing toegelicht.

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	175 000	175 000
1e suppletore begroting + amendement	51 431	51 431
2e suppletore begroting	84 030	84 030
Mutatie	41 630	32 179
Stand Slotwet 1993	352 091	342 640

Verplichtingen

In de eerste suppletore begroting werd voorgesteld dit onderdeel te verhogen met f 61,431 mln. Die toevoeging betrof f 14,3 mln uit het onderdeel «speciale noodhulp» (art. 03.33.02) en f 35,1 mln uit het artikel «hulp in noodsituaties» (art. 02.06) in verband met de beslissing van het kabinet de zogenoemde «Wellink-faciliteit» op te heffen en alle noodhulp voortaan te financieren uit artikel 03.33 (op het onderdeel 03.33.01 humanitaire noodsituaties). Daarnaast werd voorgesteld dit artikel-onderdeel verder te verhogen met f 12,031 mln om ruimte te scheppen voor verwachte hogere noodhulpbehoeften. Bij de behandeling van die eerste suppletore begroting werd, door aanneming van het amendement op stuknr. 23 109, nr. 7, het aan art. 03.33 toe te voegen bedrag verlaagd met f 10,0 mln ten gunste van art. 02.06, «hulp in noodsituaties» ten behoeve van hulp bij calamiteiten in niet-DAC-landen.

Bij de tweede suppletore begroting werd het onderdeel verder verhoogd met f 84,03 mln in verband met de steeds toenemende noodhulpbehoefte, met name als gevolg van het oorlogsgeweld in het voormalige Joegoslavië. De uiteindelijke realisatie resulteerde in een overschrijding van f 41,630 mln. Deze werd nagenoeg geheel veroorzaakt door de hierna bij de uitgaven toegelichte, in de decemberbrief aangekondigde, noodzakelijke noodhulpactiviteiten in Joegoslavië en Soedan en voor vluchtelingen uit Afghanistan, Sierra Leone en Liberia ten behoeve van f 40,45 mln.

Uitgaven

Voor de toelichting op de mutaties in de eerste en tweede suppletore begroting wordt verwezen naar het hiervóór bij «verplichtingen» vermelde. In de decemberbrief werden verdere noodzakelijke noodhulpoperaties gemeld. Dat betrof hulp via de UNHCR in Joegoslavië (f 20,0 mln), het repatriëringsprogramma voor Afghaanse vluchtelingen vanuit Iran en Pakistan (f 5,0 mln) en de opvang van vluchtelingen uit Sierra Leone en ontheemde Liberianen in Noordwest Liberia (f 2,5 mln). Hulpverlening in Joegoslavië via het Wereldvoedselprogramma van de VN (f 5,0 mln), via Mensen in Nood (f 4,0 mln), het Rode Kruis (f 1,75 mln) en Memisa (f 1,2 mln) en tenslotte een bijdrage van f 1,0 mln aan het programma van het Internationale Rode Kruis in Soedan. Een totaalbedrag derhalve van f 40,45 mln. Naar verwachting zou dit tot een overschrijding van de uitgaven leiden met f 32,0 mln.

De definitieve uitgavenrealisatie bedroeg f 342,640 mln zodat een slotwetmutatie van f 32,179 mln nodig is, die derhalve voor f 32,0 mln als beleidsmatig dient te worden gekenschetst.

Artikel 03.33.02 Speciale Noodhulp

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	14 300	14 300
1e suppletore begroting	-14 300	-14 300
Mutatie	-	-
Stand Slotwet 1993	-	-

Verplichtingen en uitgaven

Dit sub-artikel is bij de eerste wijzigingswet opgeheven. Terzake wordt verwezen naar de bij het artikelonderdeel 03.33.01 opgenomen toelichting.

Artikel 03.33.03 Activiteiten m.b.t. mensenrechten en democratiseringsprocessen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	9 900	10 000
Mutatie	3 542	- 199
Stand Slotwet 1993	13 442	9 801

Verplichtingen

De slotwetmutatie ad f 3,542 mln in verband met de overschrijding van de verplichtingenraming wordt veroorzaakt door het gegeven dat – in grotere mate dan voorheen – meerjarige bijdragen aan Internationale Organisaties op het gebied van mensenrechten en democratiseringsprocessen en t.b.v. conflictbeheersing zijn toegekend. Dat heeft tot een hoger bedrag aan verplichtingen in 1993 geleid.

Uitgaven

De in de decemberbrief geraamde onderschrijding ad f 0,8 mln, als gevolg van een voorziene geringe vertraging in de uitvoering van projecten, is uiteindelijk beperkt gebleven tot f 0,199 mln.

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting
(x f 1 000)**

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	40 400	44 900
1e suppletore begroting	1 000	1 000
2e suppletore begroting	- 2 250	- 3 100
Mutatie	7 157	- 3 009
Stand Slotwet 1993	46 307	39 791

De mutaties worden hierna op sub-artikelniveau verbijzonderd en waar van toepassing toegelicht.

Artikel 03.34.01 Project- en programmavoorbereiding en begeleiding

**Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting
(x f 1 000)**

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	4 300	4 300
1e suppletore begroting	1 000	1 000
2e suppletore begroting	- 2 400	- 2 400
Mutatie	940	- 422
Stand Slotwet 1993	3 840	2 478

Verplichtingen en uitgaven

De verhoging van f 1,0 mln bij de eerste suppletore begroting had betrekking op de financiering van accountantscontrole in opdracht van het DGIS bij uitbestede projecten.

Bij de tweede wijzigingswet werd een verlaging voorgesteld van f 2,4 mln in verband met een geringer beroep op fondsen uit dit programma. De realisatie is afhankelijk van de mate waarin daarop een beroep wordt gedaan voor financiering van activiteiten samenhangend met de interne ontwikkeling en uitvoering van het OS-beleid, voorzover die activiteiten niet direct toerekenbaar zijn aan OS-programma's of de apparaatskosten.

Voor de uitgaven werd in de decemberbrief een geringe verdere onderbesteding voor dit onderdeel aangekondigd ad f 0,4 mln. Definitief is deze op f 0,422 mln vastgesteld.

Voor wat betreft de verplichtingen is de uiteindelijke realisatie, in vergelijking met de verwachting bij de tweede wijzigingswet, op een enigszins hoger niveau uitgekomen zodat een slotwetmutatie van f 0,94 mln noodzakelijk is.

Artikel 03.34.02 KAP-programma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	16 100	16 100
2e suppletore begroting	- 750	- 750
Mutatie	74	74
Stand Slotwet 1993	15 424	15 424

Verplichtingen en uitgaven

Bij de tweede suppletore begroting werden de beschikbare bedragen verlaagd met f 0,75 mln in verband met een verwachte onderschrijding. De uiteindelijke realisatie ad f 15,424 mln betekent een overschrijding van het beschikbare bedrag met f 0,074 mln. Dit wordt veroorzaakt doordat enige uitgaven, waarvan door de uitvoerende ambassades aanvankelijk werd verwacht dat deze niet meer 1993 zouden plaatsvinden, alsnog zijn verricht.

Artikel 03.34.03 Gemeente-initiatieven en kleine plaatselijke activiteiten

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	5 000	5 000
2e suppletore begroting	- 400	- 400
Mutatie	- 538	- 492
Stand Slotwet 1993	4 062	4 108

Verplichtingen en uitgaven

Na de verlaging van f 0,4 mln bij de tweede suppletore begroting op grond van een verwachte onderschrijding door een lager bedrag aan voor financiering kwalificerende aanvragen dan het beschikbare bedrag, werd in de decemberbrief om die reden een verdere onderschrijding van de uitgaven ad f 0,6 mln geraamd. De definitieve omvang daarvan blijkt f 0,492 mln te bedragen, terwijl de verplichtingenraming met f 0,538 mln werd onderschreden.

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	3 000	3 000
2e suppletore begroting	100	- 250
Mutatie	2 974	71
Stand Slotwet 1993	6 074	2 821

Verplichtingen

In 1993 is een groter dan aanvankelijk verwacht aantal financieringsaanvragen ontvangen. Deze grotere stroom aanvragen in 1993 heeft geresulteerd in een overschrijding van het beschikbare verplichtingenbedrag met f 2,974 mln. In tegenstelling tot voorgaande jaren heeft een aanzienlijk deel van de aangegane verplichtingen, met name op het gebied van institutionele ondersteuning, een meerjarig karakter. Mede daardoor is het gerealiseerde verplichtingenbedrag hoger dan de raming. Omdat de uitgaven uit die meerjarige verplichtingen in latere jaren worden verricht, heeft een en ander niet geresulteerd in een overschrijding van de initieel beschikbare kasmiddelen voor 1993.

Uitgaven

In de tweede suppletore begroting werd – gelet op de stand van zaken op dat moment – een verlaging aangebracht van f 0,25 mln.

Ten opzichte van de stand van deze tweede wijzigingswet is uiteindelijk een geringe overschrijding opgetreden van f 0,071 mln.

Artikel 03.34.05 Communicatieprogramma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	2 500	2 500
Mutatie	70	- 96
Stand Slotwet 1993	2 570	2 404

Artikel 03.34.06 Doelbijdragen en overige

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	8 000	12 500
2e suppletore begroting	-	- 500
Mutatie	3 303	- 2 005
Stand Slotwet 1993	11 303	9 995

Verplichtingen

De realisatie van dit programma is afhankelijk van de vraag tot financiering van activiteiten. Als gevolg van een groter dan bij de begrotingsopstelling geraamd beroep op financiering is de omvang van in 1993 gerealiseerde verplichtingen uitgekomen op f 11,303 mln, zodat een slotwetmutatie van f 3,303 mln noodzakelijk is.

Uitgaven

In de tweede wijzigingswet werd het uitgavenbedrag met f 0,5 mln verlaagd, in het licht van de op dat moment bekende gegevens over het vermoedelijk beloop van de in uitvoering zijnde en nog in uitvoering te nemen activiteiten.

In de decemberbrief werd een verdere verlaging aangekondigd van de uitgaven van f 2,5 mln, gelet op de op dat moment bestaande inzichten over het vermoedelijk uitgavenbeloop in 1993 van het activiteitenbestand. De uiteindelijke omvang van de onderschrijding bedraagt, zoals blijkt uit de slotwetmutatie, f 2,005 mln.

Artikel 03.34.07 K en O-programma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	1 500	1 500
2e suppletore begroting	1 200	1 200
Mutatie	333	- 139
Stand Slotwet 1993	3 033	2 561

Verplichtingen en uitgaven

De verhoging bij de tweede wijzigingswet vloeide voort uit de bijdrage aan de actie: «een boom voor het leven», opgezet na de UNICEF Kindertop te New York.

Voor wat betreft de verplichtingen is de uiteindelijke realisatie uitgekomen op f 3,033 mln, hetgeen een overschrijding van de raming betekent met f 0,333 mln.

Ten aanzien van de uitgaven werd in de decemberbrief een geringe onderschrijding aangekondigd van f 0,1 mln, welke uiteindelijk – zoals uit de slotwetmutatie blijkt – f 0,139 mln bedraagt.

Artikel 03.36 Multilaterale fondsen & programma's

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	401 500	472 950
2e suppletore begroting	–	1 185
Mutatie	- 7 469	1 996
Stand Slotwet 1993	394 031	476 131

De mutaties worden hierna op sub-artikelniveau gespecificeerd en waar nodig toegelicht.

Artikel 03.36.08 WFP/IEFR

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	–	72 500
2e suppletore begroting	–	185
Mutatie	–	331
Stand Slotwet 1993	–	73 016

Uitgaven

In de tweede suppletore begroting werd het bedrag met f 0,185 mln verhoogd in verband met een resterende betalingsverplichting uit het biennium 1991–1992, waarmee in het begrotingsbedrag nog geen rekening was gehouden. De uiteindelijke realisatie leidde tot een geringe verdere overschrijding van f 0,331 mln.

Artikel 03.36.09 Speciale programma's

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	36 200	35 200
2e suppletore begroting	–	1 000
Mutatie	– 7 419	1 665
Stand Slotwet 1993	28 781	37 865

Verplichtingen

De slotwetmutatie toont een onderschrijding in de verplichtingenraming van f 7,419 mln. In belangrijke mate wordt dit veroorzaakt door het gegeven dat – zoals ook werd aangegeven in de Jaarrekening 1992 – in 1992 voor een aantal bijdragen aan multilaterale activiteiten, tevens de voor 1993 voorziene bijdrage in de verplichtingenadministratie werd ingevoerd. De in 1993 aan te gane verplichtingen verminderden hierdoor.

Uitgaven

Na de verhoging van f 1,0 mln bij de tweede wijzigingswet in verband met een grotere financieringsbehoefte, werd in de decemberbrief melding gemaakt van een overschrijding van eveneens f 1,0 mln tengevolge van een kleine versnelling in het uitgavenpatroon van de activiteitenportefeuille, in vergelijking met de situatie bij de tweede wijzigingswet. De uiteindelijke omvang van die overschrijding bedraagt – zoals blijkt uit de slotwetmutatie – f 1,665 mln.

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	133 300	130 300
Nota van wijziging	- 4 600	- 4 600
2e suppletore begroting	- 7 600	- 12 900
Mutatie	29 535	- 9 142
Stand Slotwet 1993	150 635	103 658

De mutaties worden hierna op sub-artikelniveau gespecificeerd en daar waar van toepassing toegelicht.

Artikel 03.37.01 Medefinanciering Hoger Onderwijs

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	41 000	38 000
2e suppletore begroting	- 7 600	- 7 600
Mutatie	- 3 087	- 87
Stand Slotwet 1993	30 313	30 313

Verplichtingen

Sinds 1 januari 1993 is voor dit onderdeel een programmafinancieringsmodel met het NUFFIC van toepassing. Dit betekent dat de verplichtingen niet op projectniveau worden ingevoerd, maar voor het bedrag van de aan de NUFFIC te verrichten betaling op grond van de programmafinanciering. Bij toepassing van een programmafinancieringsmodel geldt ten aanzien van de verplichtingen het zogenoemde «vereenvoudigd regime», dat wil zeggen dat de omvang van de verplichtingen gelijk wordt gesteld aan de uitgaven. Bij de opstelling van de begroting was nog geen rekening gehouden met dit van toepassing zijnde regime.

In verband met de nieuwe beheersafspraken met het NUFFIC werd in de tweede wijzigingswet het verplichtingenbedrag (alsmede het uitgavenbedrag) met f 7,6 mln verlaagd, omdat verrekening van in 1992 verstrekte werkvoorschotten tot lagere betalingen aan het NUFFIC zou leiden.

De slotwetmutatie omvat een verlaging met f 3,087 mln, waarmee de verplichtingenraming inzake de bijdrage over 1993, zoals hiervoor beschreven, gelijk wordt gemaakt aan de feitelijke uitgaven in dit onderdeel voor 1993.

Uitgaven

De verlaging van de uitgaven in de tweede wijzigingswet ad f 7,6 mln vloeiende – zoals hierboven bij «verplichtingen» is vermeld – voort uit de nieuwe beheersafspraken met het NUFFIC.

Een geringe overschrijding van f 0,1 mln werd in de decemberbrief

aangekondigd. De uiteindelijke realisatie blijkt echter geresulteerd te hebben in een onderschrijding van f 0,087 mln.

Artikel 03.37.02 Directe steun aan opleidingsinstituten in OWS-landen

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	32 000	32 000
Nota van wijziging	- 4 600	- 4 600
Mutatie	3 628	- 3 579
Stand Slotwet 1993	31 028	23 821

Verplichtingen

De overschrijding van de verplichtingenraming ten bedrage van f 3,628 mln houdt verband met het aangaan van een grote, langjarige verplichting ten behoeve van training en steun aan duurzame rurale ontwikkeling in Oost en Zuidelijk Afrika, hetgeen een opwaarts effect veroorzaakt op de omvang van het verplichtingenbedrag.

Uitgaven

In de decemberbrief werd reeds een verwachte onderschrijding van f 3,55 mln aangekondigd, waarvan thans blijkt dat de definitieve omvang f 3,579 mln bedraagt. Dit werd veroorzaakt door het feit dat een aantal verantwoordingen en/of declaraties niet tijdig is ontvangen. Bovendien was de omvang van de nog bij de uitvoerende instellingen aanwezige voorschotten zodanig dat dit tot lagere middelenaanvullingen leidde in 1993.

Artikel 03.37.03 Samenwerking met Internationaal Onderwijs-instituten (SIO)

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	60 300	60 300
2e suppletore begroting	-	- 5 300
Mutatie	28 994	- 5 476
Stand Slotwet 1993	89 294	49 524

Verplichtingen

Als uitvloeisel van de nota «Ontwikkelingssamenwerking en onderwijs in de jaren negentig» (Kamerstukken II, 1991-1992, nr. 22 573, nr. 2) vond een herindeling plaats van het programma voor Internationaal Onderwijs. Het oorspronkelijke onderdeel Samenwerkingsverbanden verviel en de daarin opgenomen activiteiten werden in de nieuwe indeling voortgezet onder hetzij de programmafinancieringsovereenkomst met het NUFFIC (art. 03.37.01), hetzij voortgezet in het programma Samenwerking met Internationaal Onderwijs-instituten (art. 03.37.03) (SIO-programma). In

1993 vond de overheveling van die lopende verplichtingen voor de op 1 januari 1993 nog resterende verplichting plaats. Omdat het voor het SIO-programma een nog niet eerder ingevoerde activiteit betreft, wordt deze overboeking van reeds lopende verplichtingen in de verplichtingen administratie als een «nieuwe» verplichting geadministreerd. De overschrijding van de verplichtingenraming is voor circa f 22,0 mln het gevolg van deze overboeking van reeds lopende verplichtingen naar het SIO-programma. Het betreft derhalve een zuiver administratieve/boekhoudkundige overschrijding.

De resterende overschrijding van circa f 7,0 mln heeft betrekking op het gegeven dat enkele langjarige verplichtingen zijn aangegaan, hetgeen op het verplichtingenbedrag een opwaarts effect veroorzaakt.

Uitgaven

De verlaging van de uitgaven in de tweede wijzigingswet werd veroorzaakt door een langzamere dan verwachte start van het op basis van eerdergenoemde nota bijgestelde beleid voor het Internationaal Onderwijs Programma.

De in de decemberbrief aangekondigde onderschrijding van f 5,6 mln, waarvan de definitieve omvang f 5,476 mln blijkt te zijn, is het gevolg van het feit, dat een aantal verantwoordingen en/of declaraties niet tijdig werd ontvangen waardoor geen nieuwe middelen beschikbaar konden worden gesteld. Voorts bleek dat de omvang van de nog bij de uitvoerende instellingen – als voorschot beschikbaar gestelde – aanwezige middelen zodanig was, dat dit tot lagere middelenaanvullingen heeft geleid in 1993.

Artikel 03.38 Kernprogramma programmalanden

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	235 500	288 000
Nota van wijziging	- 51 000	- 51 000
2e suppletore begroting	-	- 4 600
Mutatie	27 965	- 33 278
Stand Slotwet 1993	212 465	208 322

Verplichtingen

Voor de landenprogramma's werd begin 1993 beleidsoverleg gevoerd voor een periode van twee jaar, in casu voor de jaren 1993 en 1994. Normaliter vindt het beleidsoverleg met de afzonderlijke landen plaats in de laatste maanden van een jaar voor het daaropvolgende jaar. Als gevolg evenwel van het urgentieprogramma met betrekking tot het beheer in het tweede halfjaar van 1992 kon, in verband met de betrokkenheid van de regionale eenheden bij dat urgentieprogramma, géén beleidsoverleg plaatsvinden. Het beleidsoverleg werd daarom verschoven naar het eerste halfjaar van 1993 en gevoerd op basis van (indicatieve) bedragen voor 1993 en 1994, zodat niet enkele maanden later opnieuw beleidsoverleg gevoerd zou moeten worden.

De uitkomsten van het gevoerde beleidsoverleg in de cyclus 1993-1994 werden door tweede ondergetekende met een brief gedateerd 8 juli 1993 ter vertrouwelijke kennisname aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegezonden.

Als gevolg hiervan zijn méér activiteiten, c.q. voor programmahulp grotere bedragen (in casu voor twee jaar) geformuleerd, beoordeeld en vervolgens in 1993 gecommiteerd, dan was geraamd bij de opstelling van de begroting voor 1993 (medio 1992). Dit heeft geleid tot overschrijding van de verplichtingenramingen in het kernprogramma programmalanden (art. 03.38) en in de overige artikelen van het landenprogramma (art. 03.39 inzake Afrika en art. 03.40 inzake Latijns Amerika). Voorzover de effecten daarvan op dat moment bekend waren, werden deze opgenomen in de tweede suppletore begroting (bij art. 03.39 «sectorale activiteiten Afrika»). Voor wat betreft het «kernprogramma programmalanden» leidt dit tot een overschrijding met f 27,965 mln.

Uitgaven

In de tweede wijzigingswet is op grond van een toen verwachte overschrijding op het kasplafond van India (f 1,9 mln) en voor de afwikkeling van restclaims na beëindiging van de hulprelatie met Indonesië (f 2,7 mln) de begroting bijgesteld.

In de decemberbrief werd reeds een onderschrijding aangekondigd van f 33,8 mln waarvan de definitieve omvang thans f 33,278 mln blijkt te bedragen.

Op het kasplafond India ontstond een onderschrijding van f 23,65 mln. Deze werd veroorzaakt doordat de voorgenomen bijdrage van f 50,0 mln, in joint-cofinanciering met de Wereldbank, aan het Social Safety Net in 1993 niet betaalbaar kon worden gesteld aangezien door India niet werd voldaan aan de condities van de Wereldbank met betrekking tot deze tweede tranche. Dit is deels gecompenseerd door van de voor de jaren 1993 en 1994 in overleg met India afgesproken importsteun het aanvankelijk (bij realisatie van de betaling voor het Social Safety Net in 1993) voor 1994 voorziene gedeelte (f 25,0 mln) in 1993 beschikbaar te stellen. Op het resterende deel van de portefeuille werd derhalve een iets (f 1,35 mln) hoger uitgavenbedrag gerealiseerd. Voor Bangladesh ontstond een onderschrijding van f 11,17 mln als gevolg van – zoals vermeld in de decemberbrief – een vertraging in de uitvoering van programmahulp en daarnaast een geringe onderschrijding op de resterende activiteitenportefeuille. De gerealiseerde uitgaven inzake Pakistan tenslotte, overschreden in geringe mate (f 1,54 mln) het kasplafond.

Artikel 03.39 Sectorale activiteiten Afrika

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	521 700	627 700
Nota van wijziging	- 40 700	- 40 700
2e suppletore begroting	69 000	24 000
Mutatie	352 670	11 142
Stand Slotwet 1993	902 670	622 142

Verplichtingen

Met betrekking tot de overschrijding van de verplichtingenraming wordt verwezen naar de bij art. 03.38 opgenomen toelichting inzake het in 1993 voor een tweejaarsperiode gevoerde beleidsoverleg. Nadat in verband daarmee bij de tweede wijzigingswet het bedrag reeds was verhoogd met

f 69,0 mln, heeft een en ander uiteindelijk geresulteerd in een gerealiseerd verplichtingenbedrag van f 902,670 mln, hetgeen een slotwetmutatie van f 352,670 mln noodzakelijk maakt.

Uitgaven

De verhoging van het uitgavenbedrag met f 24,0 mln in de tweede wijzigingswet is het saldo van een aantal verhogingen en een verlaging van kasplafonds voor de verschillende regio's van Afrika, te weten verlaging van het kasplafond voor het regio-programma Oost-Afrika met f 16,5 mln en verhogingen van de kasplafonds voor de regio-programma's Nijl en Rode Zee (f 5 mln); Zuidelijk-Afrika (f 27 mln); Sahel (f 6,5 mln) en voor Overig Afrika (f 2,0 mln) omreden zoals in de betreffende wijzigingswet vermeld.

In de decemberbrief werd een geraamde overschrijding van f 7,5 mln aangekondigd. De definitieve omvang daarvan bedraagt f 11,142 mln. Het betreft het saldo van een onderschrijding van het kasplafond voor de regio Nijl en Rode Zee van f 0,04 mln; een onderschrijding van f 3,87 mln op het kasplafond voor de regio Sahel en overig West-Afrika; een overschrijding van f 1,62 mln op het kasplafond voor de regio Oost-Afrika, en een onderschrijding van f 0,99 mln op het onderdeel Overig Afrika. Speciale oorzaken voor deze relatief geringe over- of onderschrijdingen zijn niet aan te geven. Het uiteindelijk gerealiseerde uitgavenniveau in activiteitenportefeuilles van tientallen en soms honderden activiteiten, waarvan de uitvoering elders en veelal door derden geschiedt, zal nooit geheel gelijk zijn aan het beschikbare bedrag. Het kasplafond van het regioprogramma Zuidelijk-Afrika, waarvoor in de decemberbrief een overschrijding werd geraamd van f 9,7 mln, vertoont een uiteindelijke overschrijding van f 14,42 mln. Voor f 4 mln wordt deze veroorzaakt door de – in de decemberbrief vermelde bijdrage aan het Internationale Rode Kruis voor voedsel en medische steun aan Mozambique en dient voor dit bedrag als beleidsmatig te worden gekenschetst. Het restant van de overschrijding (f 10,4 mln) is het gevolg van het zich méér dan verwacht nog realiseren van betalingen in 1993. In de decemberbrief werd de omvang daarvan nog geraamd op f 5,7 mln, uiteindelijk blijkt dit effect f 10,4 mln te betreffen.

Artikel 03.40 Sectorale activiteiten Latijns-Amerika

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	124 400	149 400
Nota van wijziging	- 31 400	- 31 400
2e suppletore begroting	7 000	22 950
Mutatie	24 540	8 901
Stand Slotwet 1993	124 540	149 851

Verplichtingen

De bij de tweede wijzigingswet doorgevoerde verhoging van f 7,0 mln hing vrijwel geheel samen met verlening van extra hulp aan Nicaragua.

Met betrekking tot de overschrijding van de verplichtingenraming ten opzichte van de stand na de tweede wijzigingswet, leidend tot een slotwetmutatie van f 24,540 mln, wordt verwezen naar de bij art. 03.38

opgenomen toelichting inzake het in 1993 voor een tweejaarsperiode gevoerde beleidsoverleg.

Uitgaven

De verhoging met f 22,95 mln in de tweede suppletore begroting betrof voor f 20,65 mln het kasplafond van het regioprogramma Midden-Amerika in verband met additionele hulp aan Nicaragua (f 6,65 mln) en grotere financieringsbehoefte (f 14,0 mln) – wegens snellere dan verwachte – realisering van uitgaven in het totaal van de vóór 1993 in uitvoering genomen activiteiten. De resterende f 2,3 mln werd toegevoegd aan het kasplafond voor het regioprogramma Andes in verband met additioneel benodigde fondsen voor de afwikkeling van doorlopende verplichtingen inzake Chili.

In de decemberbrief werd een verdere overschrijding van f 6,5 mln geraamd in het regioprogramma Andes wegens een verwachte hogere uitgavenrealisatie in 1993 op lopende activiteiten door snellere ontvangst, dan verwacht bij de tweede wijzigingswet, van betaalaafroepen, declaraties en facturen. De uiteindelijke realisatie leidde tot een overschrijding van het kasplafond voor de regio Midden-Amerika van f 1,70 mln en van het kasplafond voor de regio Andes met f 7,20 mln. Specifieke oorzaken voor deze relatief geringe overschrijdingen zijn niet aan te geven. Het uiteindelijk gerealiseerde uitgavenniveau op de circa 300 in beide regioprogramma's lopende activiteiten, waarvan de uitvoering elders en veelal door derden geschiedt, zal nooit geheel gelijk zijn aan het beschikbare bedrag doch daaromheen variëren.

Artikel 03.41 Sectorale activiteiten Azië en overige

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	67 300	74 300
Nota van wijziging	- 10 600	- 10 600
2e suppletore begroting	38 300	- 2 900
Mutatie	8 813	4 614
Stand Slotwet 1993	103 813	65 414

Verplichtingen

De in de tweede wijzigingswet opgenomen verhoging van f 38,3 mln werd voor een belangrijk deel veroorzaakt door comittering van een zeer langjarig «Social Welfare Project» ten behoeve van Sri Lanka. Daarnaast werd een aantal projecten gecommiteerd op het terrein van duurzame ontwikkeling, uitgevoerd door FAO, NOVIB en SNV. Het continue proces van identificatie, formulering, beoordeling en vervolgens comittering van activiteiten heeft per saldo geleid tot een hoger dan bij de tweede wijzigingswet geraamd niveau aan verplichtingen, zodat een slotwetmutatie van f 8,813 mln nodig is.

Uitgaven

De verlaging van f 2,9 mln in de tweede wijzigingswet wordt veroorzaakt door een, op basis van de toen geldende inzichten, geraamde overschrijding van f 4,0 mln van het kasplafond «Overig Azië» en een

verwachte onderschrijding van f 6,9 mln op het kasplafond van de Mekong-regio die in belangrijke mate werd veroorzaakt door de beslissing om geplande UNTAC-activiteiten in Cambodja te financieren uit het onderdeel «humanitaire noodsituaties» (art. 03.33.01).

In de decemberbrief werd een vermoedelijke overschrijding aangekondigd van f 1,2 mln. Het betrof een overschrijding van het kasplafond voor «Overig Azië» met f 3,2 mln door sneller dan geraamde realisatie van de lopende activiteiten en een onderschrijding van het kasplafond Mekong met f 2,0 mln, doordat geraamde uitgaven wegens het niet voldoen aan vormvereisten niet gerealiseerd konden worden. De definitieve realisatie resulteert in een overschrijding van f 4,61 mln, bestaande uit een overschrijding van het kasplafond «Overig Azië» met f 6,64 mln en een onderschrijding van het kasplafond Mekong-regio met f 2,03 mln. De in de decemberbrief voor «Overig Azië» gesignaleerde sneller dan verwachte uitgavenrealisatie van de lopende verplichtingen, bleek zich te hebben versterkt, terwijl de onderschrijding inzake de Mekong-regio gelijk was aan de in de decemberbrief opgenomen raming.

Artikel 03.42 West-Oost-Zuid-programma

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	43 750	43 750
Nota van wijziging	- 10 000	- 10 000
1e suppletore begroting	10 000	10 000
2e suppletore begroting	6 600	6 600
Mutatie	25 267	- 822
Stand Slotwet 1993	75 617	49 528

Verplichtingen

In de eerste wijzigingswet werd, in verband met een door het kabinet in het kader van de Voorjaarsnota genomen besluit, bilaterale hulp aan als ontwikkelingslanden te kenschetsen landen in Centraal- en Oost-Europa ten laste van het OS-plafond gebracht. In verband hiermede vond een verhoging van het artikel plaats met f 10,0 mln.

In de tweede wijzigingswet vond een verdere verhoging plaats ten bedrage van f 6,6 mln in verband met een groter beroep op financiering van activiteiten ten laste van het programma dan op dat moment beschikbaar was. De overschrijding van de verplichtingenraming met f 25,267 mln wordt met name veroorzaakt doordat nog in 1993 voor een tweetal langjarige activiteiten tot een totaalbedrag van f 32,1 mln, inzake training en institutionele steun en een trust fund voor technische assistentie voor Centraal-Aziatische republieken in samenwerking met de Wereldbank, de beoordeling en committering afgerond konden worden.

Uitgaven

Voor de toelichting op de mutaties in de eerste en tweede wijzigingswet wordt verwezen naar de hierboven vermelde tekst. In de decemberbrief werd vermeld dat een overschrijding werd geraamd van f 2,0 mln, samenhangend met een verhoging van de co-financieringsbijdrage ten behoeve van Moldavië van f 3,0 naar f 5,0 mln. Zoals blijkt uit de slotmutatie, heeft dat echter uiteindelijk niet tot een overschrijding geleid.

Omdat de verrekening met andere departementen uit hoofde van (lopende) projecten in Centraal- en Oost-Europa achter is gebleven bij de verwachtingen en uitgaven op de overige activiteiten ook enigszins lager zijn uitgevallen, is per saldo een onderschrijding opgetreden van f 0,822 mln.

Artikel 03.43 Garanties Suriname

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	–	–
2e suppletore begroting	46 477	4 620
Mutatie	–	–
Stand Slotwet 1993	46 477	4 620

Verplichtingen en uitgaven

Bij de tweede suppletore begroting werd dit artikel toegevoegd. Het artikel vloeit voort uit de overeenkomst met Suriname uit 1975, waarin een bedrag van f 500 mln aan garantiestellingen voor Suriname was opgenomen.

Het verplichtingenbedrag ad f 46,477 mln betrof de af te geven garantie voor de financiering van investeringskosten voor de bouw van een olieraffinaderij ad f 24,1 mln en de overboeking van een lopende garantie uit art. 03.23 ad f 22,4 mln – inzake een door de ABN in 1987 verstrekte lening – naar art. 03.43.

Op deze laatste garantie werd een beroep verwacht ten bedrage van f 4,62 mln, zodat een uitgavenvoorziening daarvoor werd opgenomen in de tweede suppletore begroting. Een en ander heeft zich – zoals blijkt uit de definitieve stand van de uitgaven – inderdaad gerealiseerd.

Mutaties andere begrotingshoofdstukken en EG

EG-toerekeningen

De in de ontwerp-begroting opgenomen bedragen inzake de toerekening van de EG-uitgaven inzake ontwikkelingssamenwerking ad f 243,6 mln waren gebaseerd op de cijfers uit het voorontwerp van de begroting van de EG. Conform de afspraken met betrekking tot deze toerekening vindt een bijstelling plaats wanneer de begrotingscijfers van de EG-uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking – zoals opgenomen in de definitieve begroting van de Gemeenschap – afwijken van het voorontwerp. Deze bijstelling leidde tot een verlaging van de desbetreffende toerekening met per saldo f 2,1 mln in de eerste wijzigingswet.

Daarnaast werd door de EG de begrotingsvoorziening voor noodhulp verhoogd ten behoeve van het voormalige Joegoslavië en ten behoeve van het vredesproces in het Midden-Oosten. Als gevolg hiervan werd in de tweede wijzigingswet conform de vigerende sleutel de toerekening van de EG-noodhulp verhoogd met f 20,0 mln (Joegoslavië) en van de hulp aan het Middellandse Zee-gebied met f 0,2 mln, waarmee de totale omvang van de toerekening f 261,7 mln in 1993 bedraagt.

KABNA (hoofdstuk IV)

Bij de eerste wijzigingswet werden de aan het hulpplafond toegerekende bedragen voor hulpverlening door KABNA verlaagd met f 0,15 mln uit hoofde van de bandbreedte over 1992, waarna de toerekening f 278,0 mln beliep. De definitieve realisatie over 1993 bedraagt f 275,693 mln, in casu een onderschrijding van f 2,307 mln. Deze onderschrijding zal via de bandbreedtesystematiek te gelegener tijd worden toegevoegd aan de middelen van 1994 en volgende jaren.

Economische Zaken (hoofdstuk VI)

Bij de eerste wijzigingswet, naar aanleiding van de besluitvorming van het kabinet met betrekking tot de Voorjaarsnota, werd van de op de begroting van Economische Zaken opgenomen multilaterale bijdragen inzake hulp aan Centraal en Oost Europa een bedrag van f 12,5 mln toegerekend aan het hulpplafond.

Deze lumpsum-toerekening is volledig gerealiseerd.

Onderwijs en Wetenschappen (hoofdstuk VIII)

De toerekening van de uitgaven van het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen werd in de eerste wijzigingswet verhoogd met f 2,427 mln, hetgeen voor f 0,8 mln betrekking had op het beurzenprogramma van O en W waarvoor in de toerekening voor 1993 nog geen voorziening was opgenomen. Het resterende bedrag van de verhoging (f 1,627 mln) betrof de verwerking van loon- en prijsbijstelling 1992 op de subsidies aan ACS, ISS, ITC en Nuffic.

In de tweede wijzigingswet werd de toerekening verder verhoogd met f 0,901 mln, eveneens als gevolg van loon- en prijsbijstelling op de subsidies van de instituten.

Tenslotte werd in de decemberbrief een verdere noodzakelijke verhoging van f 0,54 mln als gevolg van loonbijstelling in de betreffende subsidies aangekondigd. De definitieve realisatie van de toerekening over 1993 bedraagt f 172,315 mln, in casu een overschrijding van het na de tweede suppletore begroting beschikbare bedrag van f 0,489 mln.

Financiën (hoofdstuk IX B)

Bij de Nota van wijziging van 27 november 1992 (TK, 1992-1993, 22 800 V, nr. 29) werd de aanvankelijk voor 1993 voorziene toerekening van de bijdrage aan IDA – in verband met de kasschuif van 1993 naar 1992 – verlaagd met f 62,0 mln.

In de eerste wijzigingswet werd de toerekening aan het OS-plafond van de uitgaven van Financiën verlaagd met f 18,461 mln. Dit was het saldo van bijstellingen op de bijdragen aan multilaterale financieringsinstellingen als gevolg van wijzigingen in de te verwachten afroepen van liquiditeiten door de instellingen (IDA: f 3,063 mln verhoogd; IFC: f 0,488 mln verlaagd; regionale ontwikkelingsbanken en -fondsen: f 21,036 mln verlaagd).

In de tweede wijzigingswet werd de toerekening verder verlaagd met f 21,829 mln, als gevolg van verdere bijstellingen in de verzilveringsschema's van bijdragen aan de IDA (een verlaging met f 6,75 mln); de bijdrage aan de IFC (een verhoging met f 10,61 mln) en de bijdragen aan de regionale ontwikkelingsbanken en -fondsen (een verlaging met f 26,96 mln). Voorts werd de toerekening verhoogd met een bedrag ad f 1,27 mln t.b.v. gematerialiseerde garanties op EIB leningen.

In de decemberbrief werd tenslotte een overschrijding van f 0,13 mln

aangekondigd, doordat enerzijds bij de bijdrage aan de regionale ontwikkelingsbanken en -fondsen een vertraging in het betalingsschema van de bijdrage aan het FSO ten bedrage van f 1,11 mln was opgetreden, terwijl anderzijds de garantiebetalen in zake EIB-leningen naar raming zouden toenemen met f 1,24 mln.

De definitieve realisatie bedraagt f 391,924 mln, in casu een overschrijding van de beschikbare middelen bij de tweede suppletore begroting met f 0,372 mln. Deze overschrijding is f 0,24 mln hoger dan verondersteld bij de decemberbrief doordat de garantiebetalen in zake EIB-leningen hoger zijn uitgevallen.

Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (hoofdstuk XI)

In de tweede wijzigingswet werd de toerekening van de uitgaven van dit departement verhoogd met f 0,153 mln, samenhangend met een verhoging van de subsidie aan het International Reference Centre for Watersupply (IRC).

De realisatie bedraagt f 0,931 mln hetgeen gelijk is aan de na het tweede wijzigingswet beschikbare bedrag.

Verkeer en Waterstaat (hoofdstuk XII)

In de tweede wijzigingswet werd de toerekening van de uitgaven van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat verhoogd met f 0,45 mln in verband met een verhoogde bijdrage door dat departement aan de IMO (f 0,589 mln) en een verlaging van de bijdrage aan de ICAO (f 0,139 mln).

In de decemberbrief werd reeds melding gemaakt van een verlaging van de toerekening in zake de contributies aan IMO, ICAO en WMO van f 0,25 mln als gevolg van koerseffecten. De definitieve realisatie bedraagt f 3,251 mln, hetgeen een onderschrijding van de toerekening ten opzichte van de stand bij de tweede wijzigingswet betekent van f 0,238 mln.

Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (hoofdstuk XIV)

De toerekening van de uitgaven van dit departement aan het OS-plafond werd in de eerste wijzigingswet met f 0,261 mln verhoogd, hetgeen samenhangt met een stijging van de kosten van de contributie aan de FAO (f 0,018 mln) en van de subsidies aan het Afrika Studie Centrum, het IAC en ILRI (f 0,243 mln) in verband met de verwerking van loon- en prijsbijstelling 1992.

De definitieve realisatie bedraagt – gelijk aan de stand bij de eerste wijzigingswet – f 23,616 mln.

Sociale Zaken en Werkgelegenheid (hoofdstuk XV)

In de tweede wijzigingswet werd de toerekening van de uitgaven van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid met f 0,9 mln verlaagd op grond van verwachte lagere uitgaven op het onderdeel «remigratie naar Suriname». De definitieve realisatie van de SoZaWe-toerekeningen bedraagt f 49,837 mln, hetgeen een onderschrijding van het beschikbare bedrag betekent met f 0,263 mln. Deze onderschrijding betreft eveneens lagere uitgaven van SoZaWe in zake de «remigratie naar Suriname».

Beleidsveld 04 Afdracht aan de EG

Artikel 04.01 Vierde eigen middel

Opbouw verplichtingen- en uitgavenramingen vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Verplichtingen 1993	Uitgaven 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	1 398 000	1 398 000
Nota van Wijziging	- 48 000	- 48 000
1e suppletore begroting	- 88 000	- 88 000
2e suppletore begroting	361 700	361 700
Mutatie	- 2 121	- 2 121
Stand slotwet 1993	1 621 579	1 621 579

Verplichtingen en uitgaven

Naar aanleiding van de 7 november-brief is bij de Nota van wijziging een verlaging ad f 48 mln aangebracht ten gevolge van de neerwaartse bijstelling van de geraamde Nederlandse BNP-afdrachten aan de EG in 1993. In de eerste suppletore begroting werd onderhavig artikel met f 88 mln verlaagd, zijnde het resultaat van een lagere ecu-koers, macro-economische bijstellingen op communautair vlak en de opwaartse bijstelling van de BNP-afdracht als gevolg van verwerking van het Delors II-pakket. In de tweede suppletore begroting werd het Vierde eigen middel met f 361,7 mln verhoogd als gevolg van een aantal factoren. Door macro-economische ontwikkelingen nam het Nederlandse aandeel in de door de EG benodigde middelen toe. Daarnaast vond een herberekening plaats van de Nederlandse BNP-afdracht in verband met een mutatie in de aanvullende EG-begroting 1/93. Tenslotte diende een daling van de afdracht invoerrechten gecompenseerd te worden door een extra afdracht van het Vierde eigen middel.

De slotwetmutatie, een verlaging ad f 2,1 mln, is het gevolg van een iets lager uitgevallen correctie van de BTW- en BNP-grondslagen 1992 dan bij tweede suppletore begroting werd geraamd.

Wetsartikel 2 (ontvangsten)

Beleidsveld 01 Algemeen

Artikel 01.01 Personeel

Opbouw ontvangsten vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	61
2e suppletore begroting	235
Mutatie	6
Stand slotwet 1993	312

De verhoging van f 0,2 mln opgenomen in de tweede suppletore begroting betrof het bedrag aan meerontvangsten uit de teruggave van salariskosten.

De slotwetmutatie ad f 16 000 heeft met name betrekking op AAW-gelden ontvangen van het ABP en het GAK.

Artikel 01.02 Paspoortleges en kanselarijrechten

Opbouw ontvangsten vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	27 718
2e suppletore begroting	- 5 400
Mutatie	5 356
Stand slotwet 1993	27 674

Dit artikel is in de tweede suppletore begroting per saldo met f 5,4 mln verlaagd. Een verlaging van f 5,5 mln had betrekking op een verwachte terugloop in het aantal visumaanvragen en de daarmee verband houdende vermindering van de visa-opbrengsten. Deze raming was gebaseerd op ervaringsgegevens van voorgaande jaren. Het reisgedrag van vreemdelingen is van te voren niet in te schatten en politieke factoren (bijv. reisbeperkingen) oefenen ook hier hun invloed uit.

In tegenstelling tot voorgaande jaren is er de laatste maanden van 1993 sprake geweest van hogere visa-opbrengsten, hetgeen voor f 3,3 mln de slotwetmutatie verklaart. Middels het VIS (Visum Informatie Systeem) dat op 1 januari 1995 zal worden ingevoerd, kan BZ meer anticiperen op dergelijke inkomsten.

Het resterende deel van de slotwetmutatie ad f 2,1 mln is voornamelijk het gevolg van een grotere vraag naar paspoorten in het buitenland dan waar aanvankelijk rekening mee was gehouden.

M&O-problematiek

Zoals in het algemene deel onder «M&O-problematiek» is vermeld, is in het afgelopen jaar de begroting ook doorgelicht op M&O-gevoeligheid aan de ontvangstenkant. Het betreft de uitgifte van paspoorten en visa tegen verlaagd tarief.

Het Besluit Paspoortgelden biedt in artikel 8 de mogelijkheid een paspoort uit te geven tegen een verlaagd tarief. De mogelijkheid van een verlaagd tarief wordt geboden indien de aanvrager, die in het buitenland woont, daarom schriftelijk verzoekt en niet of gedeeltelijk niet in staat is om het normale tarief te betalen.

De Invorderingswet van 1990 (Staatscourant 1990, nr. 103) wordt in artikel 9 van het Besluit Paspoortgelden van overeenkomstige toepassing verklaard. Gehele of gedeeltelijke kwijtschelding aan een aanvrager wordt verleend door de Chefs de Poste van de vertegenwoordigingen in het buitenland. Bij het voorgaande zij aangetekend dat dergelijke verzoeken slechts in zeer geringe mate voorkomen.

Een verzoek wordt alleen in behandeling genomen indien de aanvrager een vaste woonplaats heeft in het ressort van de consulaire vertegenwoordiging. Bij de schriftelijke aanvraag dient de aanvrager voorts een aantal bescheiden mee te zenden zoals loonstroken en belastingaangiftes. Ook kan de betrokken consulaire ambtenaar een onderzoek ter plaatse instellen. Gezien het zeer geringe aantal paspoorten dat tegen verlaagd tarief wordt afgegeven en dat ook nog verspreid is over een groot aantal landen, is een uitgebreid onderzoek door het ministerie niet doelmatig.

De wet op de Kanselarijrechten biedt in artikel 4 de mogelijkheid om gratis visa te verstrekken. In artikel 4d van deze wet betreft het natuurlijke personen, die hiertoe hun onvermogen aannemelijk dienen te maken. Op grond van artikel 5 kan het tarief met de helft worden verminderd indien betrokkenen niet hun onvermogen aannemelijk maken, maar het toch te bezwaren zou zijn het recht onverminderd te voldoen. Er bestaan geen aanwijzingen dat van deze regelingen misbruik wordt gemaakt.

Op grond van artikel 3 van de Wet op de Kanselarijrechten heeft de Minister van Buitenlandse Zaken de bevoegdheid voor onderdanen van andere mogendheden visumrechten op te heffen of te wijzigen. Dit is het geval voor Turkse en Filippijnse onderdanen. Voorts worden bijvoorbeeld in geval van culturele uitwisselingen gratis visa verstrekt. Dit geschiedt echter uitsluitend op basis van reciprociteit.

De mogelijkheid tot M&O is hier vrijwel uitgesloten. Het financieel belang van visa tegen verlaagd tarief is te verwaarlozen, zodat een apart M&O-beleid niet noodzakelijk is (zie ook het gestelde ten aanzien van paspoorten).

Artikel 01.03 Rente-ontvangsten over banksaldi alsmede over verleende voorschotten aan het personeel

Opbouw ontvangsten vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	750
Mutatie	- 202
Stand slotwet 1993	548

Als gevolg van de rente-ontwikkelingen, de afbouw van enkele deposito's (Warschau, Washington) en de stringenter financiering van de vertegenwoordigingen zijn de rente-ontvangsten in 1993 f 0,2 mln lager uitgevallen dan aanvankelijk geraamd.

Artikel 01.04 Diverse ontvangsten

Opbouw ontvangsten vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	9 516
2e suppletore begroting	834
Mutatie	- 1 814
Stand slotwet 1993	8 536

In de tweede suppletore begroting werd dit artikel opgehoogd met f 0,8 mln in verband met het verkrijgen van meerontvangsten door het voldoen van een afkoopsom voor de ontruiming van een gebouw in Barcelona.

De slotwetmutatie, een verlaging ad f 1,8 mln, wordt met name verklaard door minder ontvangsten op de diplomatieke vertegenwoordigingen.

Beleidsveld 03 Internationale samenwerking

Artikel 03.03 Restitutie door NIO van garantiebetalen in afgesloten dienstjaren

Opbouw ontvangsten vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	Memorie
2e suppletore begroting	1287
Mutatie	351
Stand slotwet 1993	1638

In de tweede suppletore begroting werd een bedrag van f 1,3 mln opgenomen vanwege door de NIO terugbetaalde bedragen op de door haar ontvangen garantiebetalen in voorgaande jaren.

De uiteindelijke realisatie bedraagt f 1,6 mln, zodat een slotwetmutatie van f 0,4 mln noodzakelijk is.

Artikel 03.04 Tijdelijke financiering van NIO

Opbouw ontvangsten vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	Memorie
1e suppletore begroting	112 748
Stand slotwet 1993	112 748

De verhoging van f 112,7 mln opgenomen in de eerste suppletore begroting betrof de aanzuivering van het openstaande saldo van de rekeningcourant-faciliteit van de NIO bij het Ministerie van Financiën op 31 december 1992, dat in de slotwet 1992 werd verantwoord lastens het uitgavenartikel 03.25.

Artikel 03.05 Diverse ontvangsten

Opbouw ontvangsten vanaf de stand ontwerp-begroting (x f 1 000)

	Ontvangsten 1993
Stand ontwerp-begroting 1993	Memorie
2e suppletore begroting	5 500
Mutatie	21 453
Stand slotwet 1993	26 953

In de tweede suppletore begroting werd een bedrag van f 5,5 mln aan meerontvangsten opgenomen voornamelijk als gevolg van de teruggave van in voorgaande jaren verstrekte voorschotten.

De verrekening van uitstaande voorschotten in 1993 resulteerde uiteindelijk in een ontvangst van f 26,953 mln, in casu een slotwetmutatie van f 21,453 mln.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. A. F. M. O. van Mierlo

De Minister voor Ontwikkelingssamenwerking,
J. P. Pronk

	Begr. 1993	Eerste wijz.	Saldo 1993	Tweede wijz.	Saldo 1993	Slotwet	Saldo 1993
I. Speerpunt- en speciale programma's	1218.91	49.13	1268.04	- 37.28	1230.76	25.00	1255.76
II. Landenprogramma's	1209.45	22.90	1232.35	25.25	1257.60	- 28.78	1228.82
III. Ontwikkelingsfinanciering via Internationale Organisaties	1403.03	- 28.91	1374.12	- 47.08	1327.04	0.03	1327.07
IV. Medefinanciering van projecten van particuliere organisaties en SNV-programma	543.60	2.00	545.60	- 8.70	536.90	0.01	536.91
V. Hulp aan de Nederlandse Antillen en Aruba	218.95	- 0.15	218.80	- 3.59	215.21	- 1.21	214.00
VI. Overige uitgaven ten laste van Ontwikkelingssamenwerking	1641.66	- 0.17	1641.49	15.90	1657.39	- 21.15	1636.24
Totaal Ontwikkelingssamenwerking	6235.60	44.80	6280.40	- 55.50	6224.90	- 26.10	6198.80

¹ = excl. bandbreedte ex 1992 en Voorjaarsnota-mutaties

² = incl. amendement 23 109, nr. 7

w.v.leningen (kap.mrkt.middelen)	26.10	0.60	26.70		26.70	- 3.88	22.82
w.v.schenken (begrotingsmiddelen)	6209.50	44.20	6253.70	- 55.50	6198.20	- 22.22	6175.98
Beschikbaar incl. bandbreedte 1992, leningen							26.70
Beschikbaar incl. bandbreedte 1992 en 1,64 mln compensabele ontvangsten, schenkingen							6198.54
onbesteed, leningen							3.88
onbesteed, schenkingen							22.56

CATEGORIE I: Speerpunt- en speciale programma's (in miljoenen guldens)

	Begr. 1993	Eerste wiz.	Saldo 1993	Tweede wiz.	Saldo 1993	Slotwet	Saldo 1993
a. Speerpuntprogramma's							
a.1. Milieubeleid in ontwikkelingslanden							
– bilaterale activiteiten	160.00		160.00	9.90	169.90	– 7.12	162.78
– multilaterale bijdragen	75.00		75.00	– 25.00	50.00	– 1.82	48.18
– MILIEV	40.00		40.00	– 30.80	9.20	– 9.20	
a.2. Onderzoek- en technologie	51.00		51.00	– 10.00	41.00	– 1.45	39.55
a.3. Vrouwen en ontwikkeling	19.00		19.00	6.00	25.00	4.21	29.21
a.4. Stedelijke armoedebestrijding	9.00		9.00	– 5.00	4.00	0.43	4.43
b. Programma's Bedrijfsleven en Ontwikkeling							
b.1. Middelenvoorziening FMO							
– begrotingsmiddelen	87.50		87.50		87.50		87.50
– FMO-voorzieningen	20.00		20.00		20.00		20.00
b.2. Speciale programma's FMO	26.00		26.00		26.00		26.00
b.3. PUM-programma	6.20		6.20	1.15	7.35		7.35
b.4. – Bevordering van de export van ontwikkelingslanden (CBI)	11.50		11.50	– 0.50	11.00	0.68	11.68
– bijdrage ITC via CBI	3.00		3.00		3.00		3.00
b.5. – Wet Herverzekering Investerings (WHI)	p.m.		p.m.		p.m.		p.m.
– POPM's	p.m.		p.m.		p.m.		p.m.
b.6. Ontwikkelingsrelevante exporttransacties							
– leningen	26.10	0.20	26.30		26.30	– 3.62	22.68
– schenkingen	100.00	10.00	110.00	– 58.10	51.90	– 15.30	36.60
b.7. Bedrijfsmatige technische bijstand	2.00		2.00	– 0.40	1.60	– 0.53	1.07
c. Internationaal onderwijs							
c.1. Medefin. Hoger Onderwijs (MHO)	38.00		38.00	– 7.60	30.40	– 0.09	30.31
c.2. Directe steun aan opleidingsinstituten in ontwikkelingslanden (DSO)	27.40		27.40		27.40	– 3.58	23.82
c.3. Samenw. I.O.inst. (SIO)	60.30	0.80	61.10	– 5.30	55.80	– 5.47	50.33
d. Betalingsbalanssteun en schulden consolidatieleningen (begrotingsmiddelen)	100.01 p.m.		100.01 p.m.	11.44	111.45 p.m.	41.19	152.64 p.m.
e. Noodhulp							
e.1. Humanitaire noodhulp	175.00	51.43	226.43	84.03	310.46	32.18	342.64
e.2. Speciale noodhulp	14.30	– 14.30					
e.3. Actvn. mbt mensenrechten en democr. proc.	10.00		10.00		10.00	– 0.20	9.80
f. Deskundigenprogramma's							
f.1. Voorbereiding/opleiding en begeleiding	9.50		9.50		9.50	– 0.90	8.60
f.2. Uitzending deskundigen	103.20		103.20	– 4.00	99.20	– 1.40	97.80
g. Programmaondersteuning en -vernieuwing							
g.1. Project- en programmavoorbereiding en begeleiding	4.30	1.00	5.30	– 2.40	2.90	– 0.42	2.48
g.2. KAP-programma	16.10		16.10	– 0.75	15.35	0.07	15.42
g.3. Gemeente-initiatieven en kleine plaatselijke activiteiten	5.00		5.00	– 0.40	4.60	– 0.49	4.11
g.4. Doelbijdragen en speciale activiteiten							
– culturele programma's	3.00		3.00	– 0.25	2.75	0.07	2.82
– communicatieprogramma	2.50		2.50		2.50	– 0.10	2.40
– doelbijdragen en overige	12.50		12.50	– 0.50	12.00	– 2.00	10.00
– K en O-programma	1.50		1.50	1.20	2.70	– 0.14	2.56
Totaal categorie I	1218.91	49.13	1268.04	– 37.28	1230.76	25.00	1255.76

CATEGORIE II: Landenprogramma's (in miljoenen guldens)

	Begr. 1993	Eerste wijz.	Saldo 1993	Tweede wijz.	Saldo 1993	Slotwet	Saldo 1993
a. Landenprogramma *							
a.1. Kernprogramma programmalanden	237.00		237.00	4.60	241.60	- 33.28	208.32
a.2. Sectorale activiteiten in regio- en sector- landen in Afrika							
- leningen -		0.40	0.40		0.40	- 0.26	0.14
- schenkingen -	587.00		587.00	24.00	611.00	11.14	622.14
a.3. Sectorale activiteiten in regio- en sector- landen in Latijns Amerika	118.00		118.00	22.95	140.95	8.90	149.85
a.4. Sectorale activiteiten in programma, regio en sectorlanden in Azie & overige	63.70		63.70	- 2.90	60.80	4.61	65.41
a.5. West-Oost-Zuid-programma bilateraal	33.75	10.00	43.75	6.60	50.35	- 0.82	49.53
West-Oost-Zuid-programma multilateraal		12.50	12.50		12.50		12.50
b. Hulp aan Suriname	170.00		170.00	- 34.62	135.38	- 19.07	116.31
Garanties Suriname	-		-	4.62	4.62		4.62
Totaal categorie II	1209.45	22.90	1232.35	25.25	1257.60	- 28.78	1228.82
Specificatie Kernprogramma Programmalanden (IIa.1)							
Land of regio	Begr. 1993	Eerste wijz.	Saldo 1993	Tweede wijz.	Saldo 1993	Slotwet	Saldo 1993
Bangladesh	80.00		80.00		80.00	- 11.17	68.83
India	112.00		112.00	1.90	113.90	- 23.65	90.25
Indonesie	-		-	2.70	2.70		2.70
Pakistan	45.00		45.00		45.00	1.54	46.54
Totaal kernprogramma programmalanden	237.00		237.00	4.60	241.60	- 33.28	208.32
Specificatie sect. actn. regio- en sectorlanden in Afrika (IIa.2)							
Land of regio	Begr. 1993	Eerste wijz.	Saldo 1993	Tweede wijz.	Saldo 1993	Slotwet	Saldo 1993
Regio Nijl en Rode Zee							
- lening -	-	0.40	0.40		0.40	- 0.26	0.14
- schenking -	134.00		134.00	5.00	139.00	- 0.04	138.96
Regio Sahel en overig West Afrika	132.00		132.00	6.50	138.50	- 3.87	134.63
Regio Oost Afrika	171.00		171.00	- 16.50	154.50	1.62	156.12
Regio Zuidelijk Afrika	140.00		140.00	27.00	167.00	14.42	181.42
Overig Afrika	10.00		10.00	2.00	12.00	- 0.99	11.01
Totaal IIa.2 Afrika - lening -		0.40	0.40		0.40	- 0.26	0.14
Totaal IIa.2 Afrika - schenkingen -	587.00		587.00	24.00	611.00	11.14	622.14
Specificatie sect. actn. regio- en sectorlanden in Latijns Amerika (IIa.3)							
Land of regio	Begr. 1993	Eerste wijz.	Saldo 1993	Tweede wijz.	Saldo 1993	Slotwet	Saldo 1993
Regio Midden Amerika	54.00		54.00	20.65	74.65	1.70	76.35
Regio Andes	64.00		64.00	2.30	66.30	7.20	73.50
Totaal IIa.3 Latijns Amerika	118.00		118.00	22.95	140.95	8.90	149.85
Specificatie sect.actn. in programma-, regio- en sectorlanden in Azie en Overige (IIa.4)							
Land of regio	Begr. 1993	Eerste wijz.	Saldo 1993	Tweede wijz.	Saldo 1993	Slotwet	Saldo 1993
Overig Azie	41.70		41.70	4.00	45.70	6.64	52.34
Regio Mekong	22.00		22.00	- 6.90	15.10	- 2.03	13.07
Totaal IIa.4 Azie en overige	63.70		63.70	- 2.90	60.80	4.61	65.41

CATEGORIE III: Ontwikkelingsfinanciering via internationale organisaties (in miljoenen guldens)

	Begr. 1993	Eerste wijn.	Saldo 1993	Tweede wijn.	Saldo 1993	Slotwet	Saldo 1993
a. Multilaterale fondsen en programma's							
– VN-ontwikkelingsprogramma (UNDP)	160.00		160.00		160.00		160.00
– VN-kapitaalontwikkelingsfonds (UNCDF)	15.00		15.00		15.00		15.00
– VN-bevolkingsfonds (UNFPA)	58.00		58.00		58.00		58.00
– VN-kinderfonds (UNICEF)	37.00		37.00		37.00		37.00
– VN-vluchtelingenprogramma (UNHCR)	25.00		25.00		25.00		25.00
– VN-vluchtelingenprogramma (UNRWA)	9.00		9.00		9.00		9.00
– Wereldvoedselprogramma en Internationale noodvoedselhulpreserve (WFP/IEFR)	72.50		72.50	0.19	72.69	0.33	73.02
– Speciale programma's	35.20		35.20	1.00	36.20	1.66	37.86
– OS-bijdrage in VN-contributies vredesoperaties in ontwikkelingslanden	61.25		61.25		61.25		61.25
b. Multilaterale financieringsinstituten							
– Wereldbank (IBRD)	34.95		34.95		34.95		34.95
– Internationale Ontwikkelings Associatie (IDA)	253.85	3.06	256.91	– 6.75	250.16		250.16
– Internat. Financieringsmaatschappij (IFC)	9.03	– 0.49	8.54	10.61	19.15		19.15
– Multilateraal Agentschap voor Investeringsgaranties (MIGA)	p.m.		p.m.		p.m.		p.m.
– Regionale ontwikkelingsbanken en -fondsen	114.02	– 21.04	92.98	– 26.96	66.02	– 1.11	64.91
– Caribisch Ontwikkelingsfonds	3.43		3.43	0.09	3.52		3.52
– Int.Fonds voor Agrarische Ontwikkeling (IFAD)	23.00		23.00	– 23.00	–		–
– Uitbreiding struct. aanpassingsfac. (ESAF/IMF)	18.00		18.00		18.00		18.00
c. EG-hulpverlening							
– Europees Ontwikkelingsfonds (EOF)	229.30	– 12.20	217.10	– 18.70	198.40	– 0.81	197.59
– Samenwerking met ontwikkelingslanden in Latijns-Amerika en Azië	49.70	– 1.60	48.10		48.10		48.10
– Middellandse Zee-gebied	48.10	– 3.60	44.50	0.20	44.70		44.70
– Noodhulp en specifieke maatregelen tot samenwerking met ontwikkelingslanden	60.70	10.80	71.50	20.00	91.50		91.50
– Voedselhulp	85.10	– 7.70	77.40		77.40		77.40
d. – Gemeenschappelijk Grondstoffenfonds	–	3.86	3.86	– 3.46	0.40		0.40
– Financiering grondstoffenvoorraden	p.m.		p.m.		p.m.		p.m.
– Ontwikkelingsprojecten m.b.t. grondstoffen	0.90		0.90	– 0.30	0.60	– 0.04	0.56
Totaal categorie III	1403.03	– 28.91	1374.12	– 47.08	1327.04	0.03	1327.07

CATEGORIE IV: Medefinanciering van projecten van particuliere organisaties en SNV-programma (in miljoenen guldens)

	Begr. 1993	Eerste wijz.	Saldo 1993	Tweede wijz.	Saldo 1993	Slotwet	Saldo 1993
a. Medefinancieringsprogramma	388.00	2.00	390.00	- 3.60	386.40		386.40
b. Voedsel-, voedingshulp ter ondersteuning van projecten van particuliere organisaties	30.00		30.00		30.00		30.00
Totaal Medefinancieringsprogramma	418.00	2.00	420.00	- 3.60	416.40		416.40
c. Uitzending van artsen en vrijwilligers van particuliere organisaties (PSO)	29.80		29.80	- 1.80	28.00	0.01	28.01
d. Medefinanciering van programma's via de vakbeweging	14.50		14.50		14.50		14.50
e. SNV-programma							
e.1. Uitzendingen	77.80		77.80	- 5.30	72.50		72.50
e.2. KSP-programma (kleine SNV-projecten)	2.00		2.00	0.70	2.70		2.70
e.3. Overige uitgaven	1.50		1.50	1.30	2.80		2.80
Totaal categorie IV	543.60	2.00	545.60	- 8.70	536.90	0.01	536.91

CATEGORIE V: Hulp aan de Nederlandse Antillen en Aruba (in miljoenen guldens)

	Begr. 1993	Eerste wijz.	Saldo 1993	Tweede wijz.	Saldo 1993	Slotwet	Saldo 1993
a. Schenkingen *	218.95	- 0.15	218.80	- 3.59	215.21	- 1.21	214.00
Totaal categorie V	218.95	- 0.15	218.80	- 3.59	215.21	- 1.21	214.00
		*	*		*		

* incl.bandbreedte ex 1992

CATEGORIE VI: Overige uitgaven ten laste van Ontwikkelingssamenwerking (in miljoenen guldens)

	Begr. 1993	Eerste wijz.	Saldo 1993	Tweede wijz.	Saldo 1993	Slotwet	Saldo 1993
a.1. Subsidies en bijdragen t.b.v. opvang en begeleiding van buitenlandse werknemers en (voormalige) Rijksgenoten	117.60		117.60		117.60		117.60
a.2. Opvang in Nederland van toegelaten vluchtelingen	24.70		24.70		24.70	- 1.10	23.60
a.3. - Opvang in Nederland van asielzoekers	420.20		420.20		420.20	- 0.30	419.90
- Onderwijs t.b.v. asielzoekers	100.00		100.00		100.00		100.00
b. Remigratie naar Suriname	3.00		3.00	- 0.90	2.10	- 0.26	1.84
c.1. Rentesubsidies en apparaatskosten							
- NIO -	361.39		361.39	- 13.44	347.95	- 9.34	338.61
- FMO -	9.00		9.00		9.00		9.00
c.2. Garantiebetalingen(minus ontvangsten)							
- uit hoofde van hulpleningen NIO	35.00		35.00		35.00	1.04	36.04
- EIB-garanties	p.m.		p.m.	1.27	1.27	1.49	2.76
d. Internationale apparaatskosten							
- VN en haar gespecialiseerde organisaties	76.43	- 7.50	68.93	0.83	69.76	- 0.25	69.51
- OESO	1.00		1.00		1.00		1.00
e. Nationale apparaatskosten							
- personele kosten geïntegreerde dienst	180.03	11.38	191.41	15.31	206.72	- 4.21	202.51
- materiele kosten geïntegreerde dienst	98.06	- 5.47	92.59	9.03	101.62	- 7.07	94.55
- kosten Inspectie Ontw.samenwerking (IOV)	3.50		3.50		3.50	0.01	3.51
- kosten accountantscontrole OS-activiteiten	5.00	- 1.00	4.00	- 1.20	2.80	- 0.57	2.23
f. Subsidies aan instituten en cursussen van internationaal onderwijs en onderzoek	117.85	2.42	120.27	1.51	121.78	0.33	122.11
g. Voorlichting, bewustwording en advisering inzake Ontwikkelingssamenwerking							
- Nat.Comm.Voorlichting en Bewustwording (NCO)	17.00		17.00		17.00		17.00
- voorlichtingsactiviteiten OS	3.50		3.50		3.50	0.54	4.04
- publiekscampagne / Samsam	5.50		5.50		5.50	- 0.34	5.16
- Natuur en milieueducatie	2.00		2.00		2.00		2.00
- NAR en RAWOO	0.70		0.70	- 0.10	0.60	- 0.02	0.58
h. Overige hulpverlening aan de Nederlandse Antillen en Aruba	25.30		25.30	3.59	28.89	- 1.08	27.81
Rentesubsidies Ned. Antillen en Aruba	34.90		34.90		34.90	- 0.02	34.88
Totaal categorie VI	1641.66	- 0.17	1641.49	15.90	1657.39	- 21.15	1636.24

Activa		f	Passiva		f
1. Uitgaven ten laste van de begroting			2. Ontvangsten ten gunste van de begroting		
1.1 Oude dienstjaren		6 389 812 651	2.1 Oude dienstjaren		132 566 207
1.2 Lopend dienstjaar		7 053 488 060	2.2 Loperd dienstjaar		230 797 850
		13 443 300 711			363 364 057
3. Liquide middelen			4. Rijkshoofdboekhouding		
3.1 Kas saldi		2 039 993	4.1 Rekening-courant		13 095 321 422
3.2 Bank saldi		19 968 153	4.2 Te verrekenen		29 233 009
3.3 Giro sadli		1 175 124			
3.4 Gelden onderweg		628 291			
					13 124 554 431
		23 811 561	6. Intra-comptabele schulden		
5. Intra-comptabele vorderingen			6.1 Diverse schulden		14 417 772
5.1 Ministeries		10 300 567			
5.2 Persoonlijke rekeningen		1 915 983			14 417 772
5.3 Externe debiteuren		6 377 118			
5.4 Overige vorderingen		16 630 320			
		35 223 988			
Intra-comptabele activa			Intra-comptabele passiva		
		13 502 336 260			13 502 336 260
8. Extra-comptabele vorderingen			8a. Tegenrekening extra-comptabele vorderingen		
		409 638 865			409 638 865
10. Extra-comptabele voorschotten			10a. Tegenrekening extra-comptabele voorschotten		
		1 256 736 188			1 256 736 188
11a. Tegenrekening openstaande verplichtingen		11 240 057 022	11. Openstaande verplichtingen		11 240 057 022
Extra-comptabele activa		12 906 432 075	Extra-comptabele passiva		12 906 432 075
Totaal activa			Totaal passiva		
		26 408 768 335			26 408 768 335

II. Toelichting op de saldibalans per 31 december 1993 (in miljoenen guldens)

Ad 1. Uitgaven ten laste van de begroting (debet f 13 443,3 mln)

Het nog te verevenen bedrag met het Ministerie van Financiën uit hoofde van de uitgaven is als volgt opgebouwd:

Uitgaven dienstjaar 1991	5 927,4	
Uitgaven dienstjaar 1992	<u>6 389,8</u>	(saldibalans post 1.1)
Te verevenen per 1 januari 1993	12 317,2	
Verevend dienstjaar 1991	- 5 927,4	
Uitgaven dienstjaar 1993	<u>7 053,5</u>	(saldibalans post 1.2)
Te verevenen per 31 december 1993	<u>13 443,3</u>	

Ad 2. Ontvangsten ten gunste van de begroting (credit f 363,4 mln)

Het nog te verevenen bedrag met het Ministerie van Financiën uit hoofde van de ontvangsten is als volgt opgebouwd:

Ontvangsten dienstjaar 1991	- 124,7	
Ontvangsten dienstjaar 1992	<u>- 132,6</u>	(saldibalans post 2.1)
Te verevenen per 1 januari 1993	- 257,3	
Verevend dienstjaar 1991	124,7	
Ontvangsten dienstjaar 1993	<u>- 230,8</u>	(saldibalans post 2.2)
Te verevenen per 31 december 1993	<u>- 363,4</u>	

Ad 3. Liquide middelen (debet f 23,8 mln)

De liquide middelen omvatten girale en chartale gelden alsmede gelden onderweg en hebben betrekking op het Departement en de Vertegenwoordigingen in het buitenland.

Vreemde valuta zijn op de balans gewaardeerd tegen de geldende administratiekoersen per 31 december 1993, welke een afspiegeling zijn van de werkelijke koersen per die datum.

De specificatie van de post liquide middelen luidt als volgt:

Saldibalans post	31 december 1993	31 december 1992
3.1 Kassaldi	2,0	2,2
3.2 Banksaldi	20,0	19,2
3.3 Girosaldi	1,2	0,1
3.4 Gelden onderweg	0,6	0,8
Totaal	23,8	22,3

Ten behoeve van de bijdragen aan internationale organisaties, zoals VN, UNIDO, UNESCO, WHO etc., welke in US-dollars dienen te worden voldaan, is op 26 augustus 1993 een termijncontract afgesloten met DNB NV. Het contract had een waarde van \$ 23,5 mln tegen een termijenkoers van f 1,91225 bij levering per 20 januari 1994.

Ad 3.1 Kassaldi (debet f 2,0 mln)

De specificatie van de post kassaldi luidt als volgt:

	31 december 1993	31 december 1992
Kasgeld Vertegenwoordigingen	2,0	2,1
Kasgeld Departement	pm	0,1
Totaal	2,0	2,2

pm = valt weg door afronding

De hoogte van de kassaldi welke op de Vertegenwoordigingen worden aangehouden zijn in het algemeen afhankelijk van de lokale (monetaire) omstandigheden en de soort en hoogte van de ontvangsten en uitgaven die door de Vertegenwoordigingen worden gegenereerd. Op een beperkt aantal Vertegenwoordigingen worden contanten in voorraad gehouden (zgn. noodreserves) i.v.m. eventuele calamiteiten. Per 31 december 1993 bedroegen deze Noodreserves f 0,4 mln. Voorts zijn er enkele Vertegenwoordigingen die in dit kader een verhoogd kassaldo aanhouden. Enkele Vertegenwoordigingen worden regelmatig voorzien van contanten, omdat normaal bankverkeer niet mogelijk is.

Ad 3.2 Banksaldi (debet f 20,0 mln)

Soort rekening	Binnenland		Buitenland		Totaal	
	31 december		31 december		31 december	
	1993	1992	1993	1992	1993	1992
Gewone rekening	- 2,8	- 0,6	16,8	12,0	14,0	11,4
Nonconvertibele rekening	-	-	1,1	0,3	1,1	0,3
Deposito/spaarrekening	3,2	2,7	1,7	4,8	4,9	7,5
Totaal	0,4	2,1	19,6	17,1	20,0	19,2

Van de in het buitenland aanwezige bankgelden bedroeg het tegoed in nederlandse guldens 4,1 mln en het equivalent van de vreemde valuta f 15,5 mln.

Het saldo op de post Gewone rekening Binnenland kan worden verklaard uit het feit dat in 1993 een aanvang is gemaakt met een proef inzake alternatieve financiering van een vijftal Vertegenwoordigingen, ter voorkoming van rentederving en het vermijden van valutarisico. Hierbij zijn de betreffende bankrekeningen in Nederland van de Vertegenwoordigingen tezamen met de bankrekening van het Departement ondergebracht in een zgn. «pool», waarbij saldo «nul» het uitgangspunt is. Deze Vertegenwoordigingen kunnen op basis van een vooraf in te dienen liquiditeitsplanning zelfstandig gelden uit de pool overtrekken naar de lokale bankrekening(en).

Het administratieve saldo per 31 december 1993 op de post Gewone rekening Binnenland (credit f 2,8 mln) op de departementale bankrekening wordt veroorzaakt door de (valutair) nog niet gereguleerde financiering van de Vertegenwoordigingen.

Het gemiddelde saldo van de post Gewone rekening Buitenland bedroeg in 1993 f 10,0 mln. Tijdelijke overstanden zijn ontstaan door niet gelijk lopen van geldremises en het uitgavenpatroon op de Vertegenwoordigingen.

De Deposito's Binnenland worden aangehouden in verband met uit te keren schadeclaims, deze zijn opgenomen onder de intra-comptabele schulden.

De afname van het saldo van de post Deposito's Buitenland wordt veroorzaakt door de afwikkeling van een tweetal deposito's ter grootte van f 1,2 mln resp. f 1,3 mln.

Ad 3.3 Girosaldi (debet f 1,2 mln)

	31 december 1993	31 december 1992
Girosaldi Vertegenwoordigingen	0,1	0,1
Girosaldi Departement	1,1	pm
Totaal	1,2	0,1

Voor de post Girosaldi is een «nulsaldo» het uitgangspunt. Het saldo bedroeg op 31 december 1993 f 1,2 mln door de ontvangst van diverse gelden. Deze gelden konden gezien het tijdstip van ontvangst niet meer in 1993 worden gereguleerd. Bedoelde regulatie heeft begin januari 1994 plaatsgevonden.

Ad 3.4 Gelden onderweg (debet f 0,6 mln)

De specificatie van het saldo op de post gelden onderweg is als volgt:

	31 december 1993	31 december 1992
Overmakingen van het Ministerie naar de Vertegenwoordigingen	3,1	2,1
Overmakingen tussen de Vertegenwoordigingen	0,2	—
Kruisposten	— 1,0	— 1,1
Betalingsopdrachten van het Ministerie	—	— 0,2
Betalingsopdrachten van de Vertegenwoordigingen	— 1,7	—
Totaal	0,6	0,8

Het saldo van de Overmakingen naar de Vertegenwoordigingen per 31 december 1993 is ten opzichte van 1992 hoger, omdat eind december gelden naar de Vertegenwoordigingen zijn overgemaakt waardoor de ontvangst van de gelden en de doorboeking naar de onderhorige posten in het nieuwe dienstjaar heeft plaatsgevonden.

Ad 4 Rijkshoofdboekhouding (credit f 13 124,5 mln)

Het aan de Rijkshoofdboekhouding verschuldigde saldo is opgebouwd uit te verevenen uitgaven en ontvangsten, de liquide middelen, de intra-comptabele vorderingen en de intra-comptabele schulden.

Saldibalans post	31 december 1993	31 december 1992
4.1 Rekening-courant RHB	13 095,3	11 969,1
4.2 Te verrekenen RHB	29,2	105,8
Totaal	13 124,5	12 074,9

Ad 4.1 Rekening-courant RHB (credit f 13 095,3 mln)

Het verschuldigde saldo is in overeenstemming met de opgave van de RHB.

Saldo per 1 januari 1993		11 969,1
Meer te verevenen uitgaven *)	1 126,1	
Meer te verevenen ontvangsten *)	- 106,1	
Toename te verrekenen met de RHB	76,6	
Toename liquide middelen	1,5	
Afname intra-comptabele vorderingen	- 7,7	
Afname intra-comptabele schulden	35,8	
		1 126,2
Saldo per 31 december 1993		13 095,3

*) verschil tussen dienstjaren 1993+1992 en 1992+1991

Ad 4.2 Te verrekenen RHB (credit f 29,2 mln)

Het saldo, dat in feite per 31 december van enig boekjaar nihil dient te zijn, heeft betrekking op:

- In 1994 in rekening-courant door de RHB te vergoeden uitgaven, inzake tijdelijke financiering NIO aan OS-landen	23,8
- In 1994 in rekening-courant door de RHB te vergoeden uitgaven, inzake BTW-compensatie Vierde eigen middel	7,4
- Bezwaar van BuZa op verrekenstukken van andere Ministeries	- 3,0
- Bezwaar van andere Ministeries op verrekenstukken van BuZa	1,0
	29,2

Ad 5. Intra-comptabele vorderingen (debet f 35,2 mln)

Het saldo van de intra-comptabele vorderingen is als volgt opgebouwd:

Saldibalans post	31 december 1993	31 december 1992
5.1 Ministeries	10,3	14,8
5.2 Persoonlijke rekeningen	1,9	5,1
5.3 Externe debiteuren	6,4	11,0
5.4 Overige vorderingen	16,6	12,0
Totaal	35,2	42,9

Ad 5.1 Ministeries (debet f 10,3 mln)

Het saldo is als volgt opgebouwd:

Saldo per 1 januari 1993	14,8
In te vorderen	65,6
	80,4
Verrekend in 1993	- 70,1
Saldo per 31 december 1993	10,3
Het saldo nog in te vorderen betreft:	
- Nog in te dienen verrekenstukken betreffende uitgaven door de Posten	8,9
- Geschillen met andere Ministeries. (Dit saldo zal opnieuw worden ingevorderd c.q. ten laste van de begroting 1994 worden gebracht.)	1,2
- Nog in te dienen verrekenstukken betreffende uitgaven door het Departement	0,2
	10,3

Ad 5.2 Persoonlijke rekeningen (debet f 1,9 mln)

Deze categorie vorderingen heeft betrekking op ambtenaren. Het betreft geldverstrekkingen die zowel op het Departement als op de Posten plaatsvinden. De invordering vindt op het Departement plaats via de debiteurenadministratie, danwel door inhouding op het salaris.

Herleiding van het saldo ad f 1,9 mln:

Saldo per 1 januari 1993	5,1
Verstrekingen en uitgaven door het Departement	1,8
Verstrekingen en uitgaven door de Posten	6,0
Vorderingen via het Debiteurensysteem	1,7
Mutaties via het Salarissysteem	pm
	9,5
	14,6
Inhoudingen via de Salarisadministratie	- 1,1
Ontvangsten door de Posten	- 8,5
Ontvangsten via het Debiteurensysteem	- 2,1
Verrekeningen via het Crediteurensysteem	- 0,1
Overige ontvangsten en verrekeningen Departement	- 0,9
	- 12,7
Saldo per 31 december 1993	1,9

Het saldo per 31 december 1993 betreft:

- Te verrekenen met derden door DGIS	0,9
- Vorderingen in het Debiteurensysteem	0,8
- Diverse vorderingen buitenland	0,2
	<u>1,9</u>

De afname van het saldo is ontstaan door de overboeking van de huurwaarborgsommen van Persoonlijke rekeningen naar de Overige vorderingen.

Ad 5.3 Externe debiteuren (debet f 6,4 mln)

Het saldo is als volgt te herleiden:

Saldo per 1 januari 1993		11,0
Vorderingen via het Debiteurensysteem	58,8	
Verstrekingen en uitgaven door de Posten	3,2	
Vorderingen via het Crediteurensysteem en het Departement	0,4	
		<u>62,4</u>
		73,4
Ontvangsten via het Debiteurensysteem	- 66,1	
Ontvangsten door de Vertegenwoordigingen	- 0,8	
Overige ontvangsten en verrekeningen Departement	- 0,1	
		<u>- 67,0</u>
Saldo per 31 december 1993		<u>6,4</u>

In 1993 is het financieel belang van de vorderingen- en ontvangstenstroom ten opzichte van 1992 met 31 % gegroeid. Mede door een adequaat debiteurenbeleid is het openstaande saldo per 31 december 1993 verder afgenomen (41 % t.o.v. 1992).

Ad 5.4 Overige vorderingen (debet f 16,6 mln)

	31 december 1993	31 december 1992
Achtergestelde lening u/g SNV	4,0	4,0
Vorderingen SNV inzake salarissen	1,2	1,4
Te vorderen van EEG partners inzake Joego-slavië Monitoring Missie	0,0	1,3
Overige vorderingen buitenland	9,5	4,2
Overige vorderingen binnenland	1,9	1,1
Totaal	<u>16,6</u>	<u>12,0</u>

Opbouw van het saldo per 31 december 1993 ad f 16,6 mln:

Saldo per 1 januari 1993		12,0
Vorderingen SNV inzake salarissen december 1992	1,7	
In te vorderen van EEG-partners	0,6	
Te verrekenen overige uitgaven buitenland	34,5	
Mutaties diverse overige vorderingen	4,1	
		40,9
		52,9
Ingevorderd bij SNV inzake salarissen december 1992	- 1,9	
Ingevorderd bij EEG-partners	- 1,9	
Verrekeningen en ontvangsten buitenland	- 29,2	
Verrekening en ontvangsten overige vorderingen	- 3,3	
		- 36,3
Saldo per 31 december 1993		16,6

De vordering SNV inzake salarissen is per 31 december 1993 f 2,0 mln. De resterende f 0,8 mln is bij de Overige schulden onder Loonheffing en premies opgenomen.

De overige vorderingen buitenland bestaan uit:

	31 december 1993	31 december 1992
Te verrekenen uitgaven	5,2	2,8
Huurwaarborgsommen	2,8	0,7
Te vorderen BTW	0,4	0,4
Diverse overige vorderingen	1,1	0,3
Totaal	9,5	4,2

Het saldo van de huurwaarborgsommen is toegenomen door de overboeking van Persoonlijke rekeningen.

Ad 6. Intra-comptabele schulden (credit 14,4 mln)

Het saldo is als volgt gespecificeerd:

	31 december 1993	31 december 1992
Nationalisaties	11,6	32,0
Loonheffing en premies	pm	12,1
Domeinen	pm	1,8
Ter plaatse te verrekenen ontvangsten	1,1	2,9
Diverse schulden binnen- en buitenland	1,7	1,4
Totaal	14,4	50,2

Het verloop van de schulden is als volgt:

Saldo per 1 januari 1993		50,2
Toename van de schulden in 1993:		
Loonheffing	114,7	
Nationalisaties	0,5	
Pensioenpremies	24,5	
Overige premies	14,4	
In het buitenland te verrekenen ontvangsten	11,1	
Te verrekenen gestorte gelden	1,7	
Inspectie der Domeinen	3,6	
Overige schulden binnen- en buitenland	85,5	
		256,0
		306,2

Afname van schulden in 1993 als gevolg van betalingen en afrekeningen:

Loonheffing	- 125,7	
Nationalisaties	- 20,9	
Pensioenpremies	- 26,2	
Overige premies	- 13,8	
In het buitenland te verrekenen ontvangsten	- 12,9	
Te verrekenen gestorte gelden	- 1,8	
Inspectie der Domeinen	- 5,4	
Overige schulden binnen- en buitenland	- 85,1	
		- 291,8
Saldo per 31 december 1993		14,4

Het saldo op Nationalisaties heeft betrekking op (eventueel) uit te keren schadecclaims. In 1993 was de ontwikkeling als volgt:

	Egypte	Indonesië	Italië	Totaal
Beginsaldo per 1 januari 1993	0,2	29,3	2,5	32,0
Uitkeringen	-	-20,9	-	- 20,9
Ontvangen bankrente	0,1	-	0,4	0,5
Ontvangen rente en aflossing	-	pm	-	pm
Totaal	0,3	8,4	2,9	11,6

Ad 8. Extra-comptabele vorderingen (debet f 409,6 mln)

Deze vorderingen waarvan de uitgaven reeds ten laste van de begroting werden gebracht, hebben betrekking op verstrekte begrotingsleningen aan OS landen, alsmede op vorderingen uit hoofde van betaalde garanties inzake aan OS landen verstrekte kapitaalmarktleningen.

Met ingang van 1993 worden tevens de volgende posten onder de extra-comptabele vorderingen opgenomen:

- te ontvangen boeterente over betalingsachterstanden van aflossings- en rentetermijnen op begrotingsleningen
- vorderingen uit hoofde van achterstanden in de betaling van rente op begrotingsleningen
- te ontvangen boeterente op garantiebetalings

Het saldo per 31 december 1993 ad. f 409,6 mln bestaat uit:

	31 december 1993	31 december 1992
Te ontvangen aflossingen op begrotingsleningen	312,9	328,8
Verrichte garantiebetalings NIO	92,0	76,9
Te ontvangen rente en boeterente begrotingsleningen	0,7	—
Te ontvangen boeterente en gereserveerde rente garantiebetalings	4,0	—
Te verstrekken consolidatielening	—	23,7
Totaal	409,6	429,4

Het verloop van de extra-comptabele vorderingen luidt als volgt:

Ad Te ontvangen aflossingen op begrotingsleningen

Saldo per 1 januari 1993		328,8
Consolidatieleningen 1992		23,7
		352,5
Aflossingen in 1993	— 32,8	
Kwijtscheldingen	— 6,8	
		— 39,6
Saldo per 31 december 1993		312,9

Ad. Verrichte garantiebetalings Ned. Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden (NIO)

Saldo per 1 januari 1993		76,9
Overmakingen aan de NIO		70,1
		147,0
Ontvangsten van de NIO	— 7,3	
Kwijtscheldingen	— 47,7	
		— 55,0
Saldo per 31 december 1993		92,0

Ad Te ontvangen rente en boeterente begrotingsleningen

Saldo per 1 januari 1993		0,0
Te ontvangen boeterente		0,7
Saldo per 31 december 1993		0,7

Ad Te ontvangen boeterente en gereserveerde rente garantiebetalings

Saldo per 1 januari 1993		0,0
Te ontvangen boeterente en gereserveerde rente		4,0
Saldo per 31 december 1993		4,0

Ad Te verstrekken consolidatielening

Saldo per 1 januari 1993	23,7
Consolidatieleningen 1992	- 23,7
Saldo per 31 december 1993	0,0

Ad 10. Extra-comptabele voorschotten (debet f 1 256,7 mln)

Dit betreffen nog openstaande voorschotten, die reeds ten laste van de begroting zijn gebracht. De specificatie van deze post luidt als volgt:

	31 december 1993	31 december 1992
Voorschot subsidies cat. 1 en 2	708,2	937,1
Voorschot subsidies cat. 3 t/m 6	1,1	41,1
Medefinanciering organisaties (MFO's)	165,9	239,6
Consultants	174,4	173,8
Nuffic cluster	32,1	84,9
Geldmiddelenvoorraad eigen beheer projecten	8,0	7,4
MFO's noodhulp	45,1	59,6
Nederlands Inkoop Centrum/Suriname	12,9	59,9
Voorschotten aan lokale organisaties	81,3	63,5
Voorschot subsidies aan instellingen en organisaties	18,4	15,4
Verstrekingen aan uitgezonden personeel	8,1	7,8
Reisvoorschotten	0,2	0,3
Voorschotten aan externe accountants	1,0	1,0
Totaal	1 256,7	1 691,4

Het verloop van de extra-comptabele voorschotten van de R-sector luidt als volgt:

	31 december 1992	Voorschot-verstrekking	Ontvangen verantwoordingen	31 december 1993
Voorschot subsidies cat. 1 en 2	937,1	867,9	1 096,8	708,2
Voorschot subsidies cat. 3 t/m 6	41,1	147,0	187,0	1,1
Medefinanciering organisaties (MFO's)	239,6	172,5	246,2	165,9
Consultants	173,8	169,8	169,2	174,4
Nuffic cluster	84,9	98,6	151,4	32,1
Geldmiddelenvoorraad eigen beheer projecten	7,4	111,8	111,2	8,0
MFO's noodhulp	59,6	56,9	71,4	45,1
Nederlands Inkoop Centrum/Suriname	59,9	11,9	58,9	12,9
Voorschotten aan lokale organisaties	63,5	83,7	65,9	81,3
	1 666,9	1 720,1	2 158,0	1 229,0

De sterke afname van het bedrag aan openstaande extra-comptabele voorschotten ten opzichte van 31 december 1992 is als volgt te verklaren:

In de loop van 1993 heeft implementatie plaatsgevonden van het Beheer Informatie Systeem (BIS), waardoor op gesystematiseerde wijze een actiever project- en voorschottenbeheer kan worden gevoerd. De tijdigheid van ontvangst en verwerking van financiële verantwoordingen, te verstrekken door landen en organisaties werd hierdoor aanzienlijk verbeterd. De afname is voorts gedeeltelijk te verklaren op grond van het stringenter toepassen van de in 1993 nader uitgewerkte voorschotten-definitie (verrekenprincipe).

Gegeven het feit dat begrotingsbelasting op het moment van bevoorschotting plaatsvindt, geeft het saldo ultimo 1993 de nog administratief af te wikkelen voorschotten aan. De verstrekking van voorschotten heeft voornamelijk betrekking op contracten met een meerjarige looptijd voor ontwikkelingssamenwerkingsprojecten, waarvan de afwikkeling in 1994 of later zal plaatsvinden.

In het kader van een opschoningsoperatie in 1992 van uitstaande voorschotten op reeds afgesloten projecten is voor zover goedkeuring van het Ministerie van Financiën is vereist, in dit boekjaar voor een bedrag van ca. f 4,4 mln aan voorschotten afgeboekt. Deze afboeking leidt niet tot begrotingsbelasting. De afboeking betreft voorschotten uit de jaren 1988 en 1989.

Geldmiddelen voorraad Eigen Beheer Projecten (debet f 8,0 mln)

Onder dit hoofd zijn opgenomen de saldi van aanwezige geldmiddelen per 31 december 1993. De tijdige ontvangst en administratieve verwerking van (lokale) uitgaven van deze projecten is ten opzichte van 1992 verbeterd. De implementatie van de herziene procedure in de loop van 1993 heeft daartoe een bijdrage geleverd.

Voorschotten aan lokale organisaties (debet f 81,3 mln)

Dit saldo per 31 december 1993 is in vergelijking met het saldo per 31 december 1992 met f 17,8 mln toegenomen. Deze toename werd voor een belangrijk deel veroorzaakt door een aantal betalingen die op grond van de vigerende procedure alsnog als voorschot diende te worden geadministreerd. Tevens is een gedeelte van de toename toe te schrijven aan het niet altijd tijdig ontvangen van verantwoordingen van deze organisaties.

Het betreft voorschotten, die aan buitenlandse lokale organisaties in het kader van OS-projecten worden verstrekt. Als gevolg van de lange communicatielijnen vanaf de lokale organisatie in het buitenland, via de ambassade naar het departement wordt het afwickelen van deze voorschotten vertraagd. In 1993 is aan deze problematiek expliciete aandacht besteed d.m.v. gerichte opschoningsactiviteiten en interne controle/ondersteuningsmissies naar de ambassades.

Ter verbetering van dit proces zullen de Vertegenwoordigingen in het buitenland verder worden betrokken bij het beheer van deze voorschottenrekening en zijn de instructies terzake aangescherpt.

Ad 11. Openstaande verplichtingen (credit f 11 240,0 mln)

Openstaande verplichtingen per 1 januari 1993		11 539,6
Aangegane verplichtingen in 1993		7 530,0
		19 069,6
Uitgaven ten laste van de begroting 1993	-7 053,5	
Negatieve bijstellingen vorige begrotingsjaren	-776,1	
		- 7 829,6
Openstaande verplichtingen per 31 december 1993		11 240,0

Toelichting acute- en garantieverplichtingen:

a. Openstaande acute verplichtingen beleidsveld 1, 2 en 4 (credit f 32,9 mln)

Dit betreffen de geregistreerde acute verplichtingen voor de beleidsvelden «Algemeen» en «Internationale betrekkingen».

Het verloop van het saldo acute verplichtingen gedurende 1993 geeft het volgende beeld:

Openstaande acute verplichtingen per 1 januari 1993		32,7
Aangegane verplichtingen in 1993		2 468,1
		2 500,8
Uitgaven ten laste van de begroting 1993	-2 462,4	
Negatieve bijstellingen vorige begrotingsjaren	-5,5	
		- 2 467,9
Openstaande verplichtingen per 31 december 1993		32,9

b. Openstaande acute verplichtingen beleidsveld 3 (credit f 5 343,0 mln)

Dit betreffen de geregistreerde acute verplichtingen voor het beleidsveld «Samenwerking met ontwikkelingslanden».

Het verloop van het saldo acute verplichtingen gedurende 1993 geeft het volgende beeld:

Openstaande acute verplichtingen per 1 januari 1993		5 376,5
Aangegane verplichtingen in 1993		5 015,1
		10 391,6
Uitgaven ten laste van de begroting 1993	-4 555,1	
Negatieve bijstellingen vorige begrotingsjaren	-493,5	
		- 5 048,6
Openstaande verplichtingen per 31 december 1993		5 343,0

De specificatie van de openstaande acute verplichtingen per 31 december 1993 luidt als volgt:

Europees ontwikkelingsfonds	1 382,5
Financieringsmaatschappij voor ontwikkelingslanden	747,5
Commodity import support 1993 en 1994 (Tanzania)	57,5
ESAF/IMF bijdrage 1988 t/m 1997	54,0
Social Safety Network (India)	50,0
Overige openstaande verplichtingen (< f 50 mln per verplichting)	3 051,5
	5 343,0

c. Openstaande garantieverplichtingen (credit f 5 864,1 mln)

Dit betreffen door de Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelings-samenwerking (NIO) onder staatsgarantie verstrekte kapitaalmarkt-leningen aan ontwikkelingslanden en de garantiestelling in 1993 inzake de raffinaderij Staatsoliemaatschappij Suriname.

Het verloop van het saldo garantieverplichtingen gedurende 1993 geeft het volgende beeld:

Openstaande garantieverplichtingen per 1 januari 1993		6 130,3
Aangegane verplichtingen in 1993		46,9
		6 177,2
Uitgaven ten laste van de begroting 1993	-36,0	
Negatieve bijstellingen vorige begrotings- jaren		
- Aflossingen ontwikkelingslanden	-177,5	
- Kwijtscheldingen Ontwikkelingssamen- werking	-127,6	
- Overige mutaties	28,0	
	-277,1	
		- 313,1
Openstaande verplichtingen per 31 december 1993		
		5 864,1

De specificatie van de openstaande garantieverplichtingen per land per 31 december 1993 luidt als volgt:

India	1 785,9
Indonesië	1 726,1
Pakistan	238,7
Kenya	204,2
China	196,8
Jamaica	185,9
Egypte	157,0
Sri Lanka	153,8
Angola	153,4
Ghana	133,5
Nicaragua	129,6
Zimbabwe	129,2
Peru	124,3
Tunesië	83,3
Kameroen	70,4
Overige landen (< f 50 mln per verplichting)	367,9
Subtotaal (NIO)	5 840,0
Garantstelling raffinaderij Staatsoliemaatschappij Suriname	24,1
Totaal	5 864,1

Toezeggingen

In overleg tussen de Tweede Kamer en de Minister voor Ontwikkelings-samenwerking is het verplichtingenbegrip voor Ontwikkelingssamen-werking nader bepaald. Er is eerst sprake van een verplichting als de

financiering d.m.v. een commiteringsbrief of een contract aan het land of de organisatie is aangeboden.

Daarnaast bestaan er toezeggingen welke uit hoofde van politieke besluitvorming niet het karakter van een verplichting hebben maar die in de toekomst wel kunnen leiden tot uitgaven. De hoogte van deze uitgaven is echter niet te bepalen, omdat deze afhankelijk zijn van gestelde voorwaarden en toekomstige ontwikkelingen zoals rentestand, koersen, concrete projectaanvragen, toekomstige kwietscheldingen e.d. In de meerjarenraming is voor deze toezeggingen een schatting voor de eerstkomende vijf jaar opgenomen. Derhalve zijn deze toezeggingen niet in de saldibalans opgenomen en is volstaan met de volgende opsomming.

Ontwikkelingsfonds Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (FMO)

Conform artikel 12 «ontwikkelingsfonds van de overeenkomst tussen de FMO en de Nederlandse Staat zal vanaf het jaar 2001 tot 2005 de omvang van het fonds worden verhoogd tot ca. f 1,45 mld. De exacte omvang van deze verhoging is niet vast te stellen als gevolg van winstuitkeringen, renteontvangsten en dergelijke, maar zal niet meer dan ca. f 404,9 mln bedragen.

Medefinancieringsorganisaties (MFO)

Met de medefinancieringsorganisaties is een vierjarige overeenkomst gesloten, die jaarlijks stilzwijgend wordt verlengd. Op grond van deze overeenkomst ontvangen de MFO's een jaarlijks vast te stellen bijdrage ten behoeve van het medefinancieringsprogramma. In de begroting 1991 is vastgelegd dat deze bijdrage in 1993 6,75% en vanaf 1994 jaarlijks 7% van het OS-plafond exclusief bandbreedte-effecten zal bedragen. Dat betreft het medefinancieringsprogramma (art. 03.13.01) en de voedsel- en voedingshulp ter ondersteuning van projecten van particuliere organisaties (art. 03.13.02).

NIO rentesubsidies

Als gevolg van fluctuaties van rentestanden op de kapitaalmarkt is de totale omvang van de post rentesubsidies tot het moment waarop alle kapitaalmarktleningen zullen zijn afgelost, niet vast te stellen. Door de afschaffing van de kapitaalmarktmiddelen uit de homogene groep zal het jaarlijks te betalen bedrag slechts in omvang kunnen afnemen. Daarnaast zijn de rentestanden en eventuele kwietscheldingen van grote invloed op de te betalen rentesubsidies.

Dollarclause India

Met de Indiase autoriteiten is overeengekomen dat opwaartse dollar-koers fluctuaties – tot maximaal 10% van de hoofdsommen – door de Nederlandse Staat zullen worden vergoed. De exacte omvang van de verplichting is derhalve niet te bepalen, doch kan niet meer bedragen dan f 70,8 mln.

Asielzoekers

De omvang (duur) van de toezegging is niet bekend. De jaarlijks ten laste van de homogene groep OS komende bijdrage is (politiek) gemaximeerd op f 420,2 mln ten behoeve van de opvang van asielzoekers en f 100 mln ten behoeve van onderwijs aan asielzoekers.

Het restant van de toezeggingen uit hoofde van de verdragsmiddelen bedraagt per 31 december 1993 f 909 mln. Aan Suriname is voorts een garantiefaciliteit van f 500 mln toegezegd, waarvan thans voor f 42 mln garanties lopen. Trekkingen ten laste van deze garanties worden ten laste van de resterende verdragsmiddelen gebracht. Bovendien is, indien na de besteding van de verdragsmiddelen ad. f 2 700 mln het programma nog niet volledig is gerealiseerd, f 300 mln toegezegd voor de financiering van een eventueel resterend tekort.

Bijdrage vredesoperaties

De omvang (duur) van deze toezegging is niet bekend. De bijdrage vanuit de OS-begroting aan de internationale vredesoperaties vanaf 1993 bedraagt f 61,25 mln per jaar.

III Herkomst en besteding van middelen 1993

1. Herkomst

Rijkshoofdboekhouding per 31 december 1993	– 13 124,5	
Rijkshoofdboekhouding per 31 december 1992	– 12 074,9	
Mutatie Rijkshoofdboekhouding		– 1 049,6
Verevende uitgaven 1991 in 1993	– 5 927,4	
Verevende ontvangsten 1991 in 1993	124,7	
		– 5 802,7
Werkelijke toename schuld aan de RHB begrotingsjaar 1993		– 6 852,3

2. Besteding

De toename van de schuld werd als volgt besteed:

	M-sector	R-sector	Totaal
Begrotingsuitgaven 1993	2 462,4	4 591,1	7 053,5
Begrotingsontvangsten 1993	– 45,5	– 185,3	– 230,8
Toename liquide middelen	1,5	–	1,5
Afname vorderingen	– 8,0	0,3	– 7,7
Afname schulden	35,8	0,0	35,8
Totaal	2 446,2	4 406,1	6 852,3

IV Realisatie per betalingskanaal

Begrotingsuitgaven	M-sector	R-sector	Totaal
TIS-crediteurensysteem	340,6	3 960,3	4 300,9
Kassen Posten	192,8	170,3	363,1
Salarisadministratie	301,2	55,7	356,9
Dienstreizen	5,1	–	5,1
NIO-schenkeningen	–	377,5	377,5
Overige mutaties en kassen Dept.	1 622,7	27,3	1 650,0
Totaal	2 462,4	4 591,1	7 053,5

Begrotingsontvangsten	M-sector	R-sector	Totaal
TIS-crediteurensysteem	– 0,3	0,3	0,0
Kassen Posten	– 28,8	pm	– 28,8
Salarisadministratie	– 5,4	–	– 5,4
Mutaties en kassen Departement	– 11,0	– 185,6	– 1 96,6
Totaal	– 45,5	– 185,3	– 230,8

V GVKA controleverbanden 1993

LIQUIDE MIDDELEN x f 1 000		VERPLICHTINGEN x f 1 000	
Beginsaldo per 1 januari 1993	22 303	a. Beginsaldo per 1 januari 1993	11 539 581
Bij: ontvangsten binnen begrotingsverband	230 798	b. Bij: aangegane verplichtingen 1993	7 530 037
Af: uitgaven binnen begrotingsverband 1993	7 053 488	c. Af: uitgaven binnen begrotingsverband 1993	7 053 488
Bij: toename schuld aan de Rijkshoofdboekhouding	1 049 695	d. Af: negatieve bijstelling van aangegane verplichtingen uit vorige jaren	776 073
Bij: mutaties rekeningen buiten begrotingsverband	5 774 504		
Saldo liquide middelen per 31 december 1993	23 812	e. Saldo verplichtingen per 31 december 1993	11 240 057
		Aansluiting saldo verplichtingen met kasramingen	
		e. Saldo verplichtingen per 31 december 1993	11 240 057
		f. Waarvan geboekt ten laste van verplichtingenjaar:	
		1988	227 033
		1989	191 456
		1990	198 708
		1991	2 101 604
		1992	959 016
		1993	1 671 026
		Mutaties ramingen 1988 tm 1993	27 059
		Totaal geraamd	5 375 902
			5 864 155
		g. Niet geraamde garantieverplichtingen	5 864 155
			0

«GVKA-controleverbanden», toelichting

Het overzicht GVKA-controleverbanden is een gecompriëerde cijfermatige weergave van de samenhang van de totaalsaldi van de verplichtingen, de kasramingen, en de uitgaven per balansdatum. De in dit overzicht gehanteerde begrippen en de wijze waarop de cijfers uit de financiële administratie zijn verkregen worden hieronder toegelicht.

Verplichtingen

- a. Saldo per 1 januari 1993:
 - Totaal saldo van alle aangegane verplichtingen met betrekking tot de boekjaren 1988 tot en met 1992, verminderd met het totaalsaldo van de uitgaven in deze boekjaren.

- b. Aangegane verplichtingen 1993:
 - Eindstand van de verplichtingen in begrotingsjaar 1993.
- c. Uitgaven binnen begrotingsverband 1993:
 - Eindstand van de gerealiseerde uitgaven in begrotingsjaar 1993.
- d. Negatieve bijstellingen van aangegane verplichtingen uit vorige begrotingsjaren:
 - Een negatieve bijstelling is een neerwaartse bijstelling op een verplichting die in een voorgaand jaar is aangegaan; een negatieve bijstelling leidt niet tot een toename van de verplichtingen-begrotingsruimte.
 - Dit saldo heeft betrekking op negatieve bijstellingen die in het boekjaar 1993 in de financiële administratie zijn vastgelegd.
- e. Saldo verplichtingen per 31 december 1993:
 - Het resultaat van a t/m e vormt de stand van de per balansdatum openstaande verplichtingen (zie saldibalansonderdeel 11).

Aansluiting saldo openstaande verplichtingen met kasramingen

- f. Waarvan geboekt t.l.v. verplichtingenjaar:
 - Het saldo van de kasramingen per verplichtingenjaar van de openstaande verplichtingen.
 - Mutaties ramingen 1988 tm 1993.
- g. Niet geraamde garantieverplichtingen:
 - Dit saldo heeft betrekking op beleidsveld 3 artikel 22 «Garantiebetalingen uit hoofde van de door de NIO verstrekte leningen» en artikel 23 «Overige garanties op aan Ontwikkelingslanden verstrekte leningen».
 - De raming van de uitgaven vindt plaats op het moment dat er daadwerkelijk uitgaven verwachtbaar zijn.

VI Mutatieoverzicht verplichtingen (x f 1 000)

Art	Omschrijving	Openstaande ver- plichtingen per 1-1-93	Aangegane ver- plichtingen in 1993	Uitgaven t.l.v. de begroting 1993	Negatieve bijstel- lingen 1993	Openstaande ver- plichtingen per 31-12-93
BELEIDSVELD 1						
1	Personeel	0	337 080	337 080		0
2	Personeel vergoe- dingen btld.	0	174 451	174 451		0
3	Andere uitgaven tbv personeel	0	23 055	23 055		0
4	Staatsbez. en ontv. min. president	0	2 031	2 031		0
7	Geheime uitgaven	0	51	51		0
8	Onvoorzien	0	70	70		0
9	Loonbijstelling	0				0
10	Prijsbijstelling	0				0
11	Koersverschillen	0	1 747	1 747		0
13	Bankkosten	0	46	46		0
14	Mat uitg. binnenl. expl.	0	47 245	47 245		0
15	Mat uitg. binnenl. invest.	4 263	33 772	32 287	1 908	3 840
16	Mat uitg. buitenl. expl.	0	47 269	47 269		0
17	Mat uitg. buitenl. invest.	11 888	59 895	48 357	1 458	21 967
TOTAAL BELEIDSVELD 1		16 151	726 801	713 779	3 366	25 807

Art	Omschrijving	Openstaande ver- plichtingen per 1-1-93	Aangegane ver- plichtingen in 1993	Uitgaven t.l.v. de begroting 1993	Negatieve bijstel- lingen 1993	Openstaande ver- plichtingen per 31-12-93
BELEIDSVELD 2						
1	Uitg. samenl. met de VN	8 438	54 532	62 842	128	0
2	Uitg. samenl. met Atl. samenw.	76	12 749	12 736	76	13
3	Uitg. samenl. met de OESO/RVE	0	24 023	24 023		0
4	Subsidies en bij- dragen	4 728	13 635	12 395	430	5 538
5	Voorlichting en int. cult. betr.	257	8 218	8 220	32	223
6	Hulp in noodsitua- ties	2 782	6 444	6 585	1 491	1 150
7	Rentesubs. NIO gar. Turkije	324	0	145	13	166
11	Aansch. voorl. apparat. buitenl.	0	77	77		0
TOTAAL BELEIDSVELD 2		16 605	119 678	127 023	2 170	7 090
BELEIDSVELD 4						
1	Vierde eigen middel		1 621 578	1 621 578		0
TOTAAL BELEIDSVELD 4		0	1 621 578	1 621 578	0	0
TOTAAL BELEIDSVELD 1 + 2 + 4		32 756	2 468 057	2 462 380	5 536	32 897
BELEIDSVELD 3						
5	Deskundigen- programma's	0	106 402	106 402		
8	Hulp aan Suriname	212 349	188 493	116 312	55 087	229 443
11	Europes ontwikkelingsfonds	1 607 711	0	197 587	27 566	1 382 558
12	Specif. multila- terale initiatieven	141 177	49 531	22 483		174 225
13	Medefin. proj. part. organis.	0	458 909	458 909		0
14	SNV-programma	0	78 000	78 000		0
15	Opvang vlucht. en asielz.	0	440 302	440 302		0
17	Rentesubs. app.kstn. NIO/MFO	29 000	338 611	347 611		20 000
18	Huisvesting ontw. samenwerking	0	13 973	13 973		0
19	Insp.ontw.sam. te velde	1 961	2 925	3 512	49	1 325
20	Subsidies aan insti- tuten	0	36 555	36 555		0
21	Voorl.bewustw. en adv. O.S.	0	30 775	28 775		2 000
22	Gar. NIO verstr. leningen O.S.	0	0			0
25	Tijdelijke financie- ring NIO	0	23 765	23 765		0
26	Milieubeleid in OS-landen	186 650	434 765	210 961	26 223	384 233
27	Onderzoek en tech- nologie	64 310	38 048	38 544	8 472	55 342
28	Vrouwen en ont- wikkelingen	14 347	41 056	29 213	661	25 529
29	Stedelijke armoede- bestrijding	1 071	8 689	4 430	476	4 854
30	Bedrijfsleven en ontwikkeling	889 486	177 949	173 201	6 184	888 050
32	BBS schenkingen	23 678	148 325	152 635	1 335	18 033

Art	Omschrijving	Openstaande ver- plichtingen per 1-1-93	Aangegane ver- plichtingen in 1993	Uitgaven t.l.v. de begroting 1993	Negatieve bijstel- lingen 1993	Openstaande ver- plichtingen per 31-12-93
33	Noodhulp	10 620	365 532	352 440	2 091	21 621
34	Progr-onder- steuning en ver- nieuwing	11 171	46 307	39 790	1 973	15 715
35	Landenprogramma	1 735		1 735	0	
36	Multilat. fonds en progr.	169 213	394 031	476 130	142	86 972
37	Internationaal onderwijs	62 106	150 634	103 657	41 185	67 898
38	Kernprogramma programmaland	731 478	212 465	208 322	146 664	588 957
39	Sectorale activitei- ten Afrika	775 639	902 669	622 142	94 072	962 094
40	Sectorale act.					
41	Latijns-Amerika	281 041	124 539	149 851	44 252	211 477
	Sectorale act. Azië en ov.	145 279	103 813	65 414	35 024	148 654
42	West-oost-zuid pro- gramma	10 465	75 617	49 528	284	36 270
43	Garanties tbv Suriname	0	22 377	4 620		17 757
TOTAAL BELEIDSVELD 3		5 376 487	5 015 057	4 555 064	493 475	5 343 005
TOTAAL ACUTE VERPLICHTINGEN		5 409 243	7 483 114	7 017 444	499 011	5 375 902
BELEIDSVELD 3						
22	Gar. NIO verstr. leningen O.S.	6 118 612	22 823	36 044	277 062	5 828 329
23	Ov. garantie- verleningen					
	OS-landen	11 726	0	0	0	11 726
43	Garanties tbv Suriname	0	24 100	0	0	24 100
TOTAAL BELEIDSVELD 3		6 130 338	46 923	36 044	277 062	5 864 155
TOTAAL GARANTIE- VERPLICHTINGEN		6 130 338	46 923	36 044	277 062	5 864 155
TOTAAL VERPLICHTINGEN		11 539 581	7 530 037	7 053 488	776 073	11 240 057